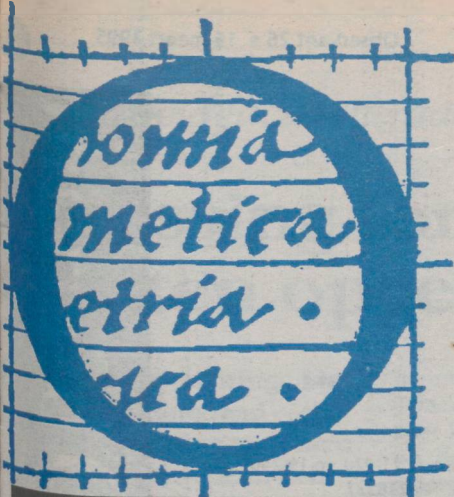

Jaargang 15, 16 maart 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Pagina 4

Blij dat ik rij. Prof. Albada in zijn nieuwe Call-A-Car.

Pagina 5

De opleidingen doen het niet, dus doet het Loopbaan Advies Centrum het: studenten voorbereiden op de arbeidsmarkt.

Pagina 6

De Gouden Uil vloog Jos Perry voorbij en landde bij Jeroen Brouwers en Adriaan van Dis.

Pagina 7 en 8

Wat lukte wel en wat lukte niet. Ex-collegevoorzitter Drs. L. Vredevoogd blikt terug op zeven Maastrichtse jaren.

Pagina 10

De internationale netwerken hangen aan elkaar van toeval en opportunisme, vindt prof. dr. L. Dubbeldam.

Pagina 16

Ons kent ons op de European Fine Art Fair.

Na mislukte overleg met Vijverdal over psychiatrische universiteitskliniek

RL overweegt andere partner voor academisering psychiatrische afdeling

De universiteit overweegt het psychiatrisch ziekenhuis Vijverdal te laten vallen als partner voor de academisering van de geestelijke gezondheidszorg. Dat is het gevolg van het mislukken van de onderhandelingen over de bouw van een psychiatrische universiteitskliniek met zestig bedden in de nabijheid van het academisch ziekenhuis. Na negen jaar onderhandelen zijn de universiteit en het academisch ziekenhuis tot de conclusie gekomen dat het geen zin heeft daar nog langer over te praten met Vijverdal.

Voor de voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich, is de maat vol: „Wij zijn na twintig jaar moeizame samenwerking tot de conclusie gekomen dat Vijverdal niet echt is geïnteresseerd in academisering. Er heerst daar een anti-academische cultuur. We zullen naar andere wegen moeten zoeken om een behoorlijke academische werkplaats voor psychiatrie van de grond te krijgen. Vijverdal moet absoluut niet denken dat het een automatisme is dat wij in hun richting kijken bij het zoeken naar een goede opleidingsmogelijkheid. Er zijn nog meer psychiatrische ziekenhuizen.” Volgens Dittrich geldt zijn dreiging niet voor de ambulante zorg: „Met de Riagg hebben we een uitstekend contact.” De directie van Vijverdal, die na grote in-

terne strubbelingen tijdelijk in handen is van interim-manager drs. J. Klatter, zegt dat de bouw van de kliniek een te groot financieel risico voor haar betekende. „Ik ben hier niet gekomen om Vijverdal het faillissement in te jagen,” zegt Klatter. De PUK zou in de ogen van de vakgroep Psychiatrie moeten fungeren als een toegangspoort tot de geestelijke gezondheidszorg, waar patiënten een eerste opvang wordt geboden en waar het onderzoek en onderwijs zouden worden geconcentreerd. Vanuit de PUK zouden patiënten vervolgens kunnen worden doorverwezen naar de ambulante zorg of naar opname in een psychiatrisch ziekenhuis. Om die zorg te kunnen bieden zou de universiteitskliniek 60 van de 350 bedden van Vijverdal krijgen. Klatter had berekend dat daarmee een onevenredig groot deel van de inkomsten van Vijverdal zou wegvallen, omdat de acute zorg relatief veel beter wordt vergoed dan de chronische zorg: Wij zouden alleen die chronische bedden overhouden.” Bovendien eiste Vijverdal dat de 20 bedden van de PAAZ-afdeling in het azM aan de kliniek zouden worden toegevoegd om te voorkomen dat er vlak naast elkaar twee los van elkaar staande psychiatrische voorzieningen zouden komen. Op die laatste eis wilde de directie van het azM echter niet ingaan. „Dat deed voor mij de deur dicht,” zegt Klatter. De universiteit daarentegen stak wel een hand uit om Vijverdal tegemoet te komen. In een poging om de bouw van de kliniek te redden bood Dittrich een ‘substantiële’ financiële bijdrage aan, op voorwaarde dat

Vijverdal zou aantonen dat de gevreesde tekorten een gevolg waren van de verhuizing van een deel van de bedden. In ruil voor die bijdrage zouden de universiteit en het azM ieder een vertegenwoordiger in het bestuur van Vijverdal moeten krijgen en zou de voorzitter van de vakgroep psychiatrie tot medisch directeur moeten worden benoemd. Dittrich noemt die voorwaarden heel normaal, maar volgens hem heeft Vijverdal daar alleen op gereageerd met de mededeling dat het voorstel ‘onuitvoerbaar en onaanvaardbaar’ was: „Men heeft alleen oog voor de vraag of de rekening klopt en niet voor de vraag hoe hier zo goed mogelijke psychiatrische voorzieningen van de grond kunnen komen.” Interim-manager Klatter verklaart het afslaan van het aanbod uit de vrees dat Vijverdal teveel van zijn zelfstandigheid zou prijsgeven als de universiteit en het ziekenhuis zoveel zeggenschap zouden krijgen. Bovendien meent hij nog steeds dat er een veel eenvoudigere en goedkopere oplossing voor de hand ligt om tot de oprichting van een PUK te komen. Die zou bestaan uit een simpele verbouwing van het Concorde-gebouw, het lage gebouw links voor de ‘sterflat’ van Vijverdal. „Dat zou honderd gulden per verpleegdag schelen tegenover een nieuwe kliniek op het azM-terrein,” berekent Klatter. Maar die oplossing is voor de universiteit en het ziekenhuis op hun beurt onaanvaardbaar, zegt Dittrich: „Wij zijn er altijd van uitgegaan dat die voorziening zo dicht mogelijk bij de faculteit moet komen.”

Jacques Herraets

Of we niks willen schrijven over de miserabele opkomst, smeekt een student van de organisatie. Nou, dan niet. Tijdens Circumflex' Vierde Nederlandse Studentenzangfeest brulden de wel aanwezige Nederlandse en Belgische dispuuten blijmoedig hun kelen schor op archaïsche melodietjes uit Neêrlands' roemrijk liederenverleden. En op de driekwartsdeuren van Beppie 'La' Kraft die voor de gelegenheid het studentenvolk toezong. „Ik zing voor bejaarden en dementen, maar voor studenten is iets heel aparts. Eerst schrok ik me rot toen ik hoorde dat er vooral Hollandse studenten in de zaal zaten. Maar nadat ik het één keer had voorgedaan deden ze hartstikke goed mee met *lech bin zoe verleeft*” (foto Nelis Tutkey)

Worldneth komt onder hoede van universiteit

De stichting Worldneth, die de Vertalersopleiding en de Rijksuniversiteit Limburg in 1989 hebben opgericht om de markt voor het talenonderwijs te bestormen, zal naar alle waarschijnlijkheid worden opgeheven. In de plaats van de stichting wordt een dienst opgericht, die naar het voorbeeld van andere de drukkerij tegen vergoeding diensten aanbiedt aan klanten binnen en buiten de RL.

Op die manier denkt de universiteit de chronische tekorten van Worldneth weg te werken. Over de verdeling van de negatieve erfenis van zes ton die de stichting achterlaat, wordt nog onderhandeld met de Hogeschool Maastricht, die sinds de HBO-fusie de rol van de Vertalersopleiding heeft overgenomen. Ook wordt nog onderhandeld over de positie van het personeel (5 fte) dat in dienst is van de stichting. Het overgrote deel van het onderwijs wordt overigens verzorgd door free-lancemedewerkers.

De overname van de talenvoorziening in de vorm van een facilitaire dienst is de uitkomst van een onderzoek naar de levensvatbaarheid van Worldneth, dat op voerzoek van de universiteit en de Hogeschool Maastricht is uitgevoerd door het adviesbureau Twijnstra Gudde. Aanleiding daarvoor was een tekort van zes ton, dat de stichting in de beginjaren heeft opgelopen en dat eerder groter dan kleiner werd. In een rapport dat nog niet is vrijgegeven

(vervolg op pagina 3)

Meerderheid faculteitsraad vreest voor kwaliteit van het onderwijs

Beslissing formatieplan rechten opgeschort

Tegen alle verwachtingen in heeft de faculteitsraad rechten geen beslissing genomen over het formatieplan. Een krappe meerderheid keerde zich uiteindelijk tegen de vergroting van de onderwijs-groepen en tegen de vervanging van onderzoekers door onderwijzers. Het faculteitsbestuur trok daarop het plan terug.

Het waren de vier studentleden en de twee assistenten in opleiding van de faculteitsraad die zich vorige week konden vinden in twee belangrijke pijlers van het formatieplan 1995-1999: de vergroting van de groeps-grootte in de propedeuse en het basis-doctoraal van twaalf naar dertien en de vervanging van vier aio's, vijf universitaire docenten en het merendeel van de studentenassistenten.

door twaalf onderwijsmedewerkers. Twee maatregelen die samen met een paar kleinere bezuinigingen het gat op de onderwijsbegroting zouden moeten kunnen dichten, zo meent het faculteitsbestuur. Het is een tekort dat al jaren bestaat omdat de vaste staf te weinig tijd heeft om alle taken binnen het probleemgestuurd onderwijs te verzorgen. Als noodoplossing werden tijdelijke onderwijsmedewerkers aangesteld, maar dat kan niet meer omdat de overschotten waaruit zij tot nu toe werden betaald, zijn verdwenen. Het bestuur zocht daarom naar andere oplossingen en zette die in het formatieplan.

In de twee opiniërende besprekingen die voorafgingen aan de laatste vergadering, was de omvang van de weerstand tegen de bestuursplannen niet zo uitdrukkelijk naar voren gekomen. Wel was duidelijk dat de studenten de verhoging van de groeps-grootte niet zagen zitten en dat de aio's niet blij waren met de conversie van onderzoekstijd in onderwijstijd. Afgelopen

woensdag bleek dat beide geledingen elkaar hadden gevonden. Eenvoudig omdat allebei de maatregelen in hun ogen een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het onderwijs. "Vergroot je de groepen dan verlaat je de kleinschaligheid. En die is toch doorslaggevend voor het succes van probleemgestuurd onderwijs", vertelt drs. M. Maassen, één van de aio's uit de raad, na de vergadering. "En zet je een onderwijsboer in zo'n groep, dus mensen die geen ervaring in de praktijk van het recht hebben of in het wetenschappelijk onderzoek, dan werk je mee aan de hbo-isering van het onderwijs."

Het bestuur trok het plan terug en zal volgende week met een nieuw voorstel komen. "De marges zullen niet groot zijn", laat de portefeuillehouder onderwijs van het faculteitsbestuur, dr. mr. M. Heldeweg, vooraf weten.

Riki Janssen

College gunt faculteiten de vrijheid van een vogelkooi

Beperkte autonomie bij vaststellen regeling nevenwerkzaamheden

Binnen zeer nauwe, centraal vastgestelde, grenzen mogen de faculteiten een eigen regeling 'nevenwerkzaamheden' opstellen. Economie en geneeskunde hebben echter al besloten om de modelregeling van het college van bestuur over te nemen.

De teneur van de correspondentie met het college is: je kunt ons van alles voorleggen, maar eigenlijk is onze modelregeling het enige aanvaardbare. Nou, dan slikken we die maar", zegt de "teleurgestelde" directeur van de economische faculteit. De aanleiding voor het bijstellen van de bestaande regeling 'nevenwerkzaamheden' is gelegen in de 'VSNU-code', die op basis van het rapport 'Verdiend Verdienen' van de commissie-Zeevalking is opgesteld. Daarin wordt ondermeer gepleit voor een strenge meldplicht van nevenwerkzaamheden.

In haar december-vergadering aanvaardde de universiteitsraad een motie die pleitte voor een centrale regeling. De faculteiten en diensten willen echter hun eigen regelingen handhaven die recht doen aan hun lokale 'cultuur'. Het college van bestuur heeft als compromis een structuur gesmeed waarin de faculteiten en diensten een eigen reglement mogen opstellen binnen de nauwe grenzen van de 'uitgangspunten', zoals die door het college zijn opgesteld. Deze zijn zo talrijk, en zo strak geformuleerd, dat de kooi te klein is voor de faculteiten om in alle vrijheid te kunnen rondfladderen. Om de decentrale beheers-eenheden de moeite van het ontwerpen van een eigen regeling te besparen, heeft het college maar alvast een 'modelregeling' gemaakt: in principe facilitair, maar in de praktijk onontkoombaar.

De uitgangspunten bepalen ondermeer dat fulltime medewerkers niet meer dan vijfduizend gulden 'in de baas zijn tijd' mogen bijverdienen. Alle inkomsten die daar bovenuit stij-

gen vloeien in de kas van de vakgroep of dienst. Bovendien mogen ze niet meer dan tien procent van hun arbeidstijd voor derden werken. Vooral de faculteiten economie en geneeskunde hebben moeite met het vrijlatingsbedrag van vijfduizend gulden. Hun medewerkers hebben vaak een bovengemiddelde 'marktwaarde' en als zij niet meer vrijheid krijgen om 'bij te klussen' zullen zij een baan in het bedrijfsleven verkiezen boven de wetenschap.

Faculteitsdirecteur Verspeek (economie): "Met die tien procent tijdsbesteding heb ik geen moeite. Het bijklussen moet in tijd beperkt blijven. Maar als iemand in die korte tijd veel geld kan verdienen, is dat zijn zaak." Bij economie lag het maximum tot nu toe op 20.000 gulden. Daarboven gold slechts een meldplicht.

Om de concurrentiepositie van de universiteit op de arbeidsmarkt niet al te zeer te verzwakken staat het college van bestuur de directeurs van de faculteiten toe om "in bijzondere gevallen" van het maximumbedrag af te

Kamerlid PvdA positief over driejarige studies

De universiteiten moeten snel onderzoeken of er behoefte is aan academici met een algemene, driejarige academische opleiding, vindt PvdA-kamerlid W. van Gelder. Hij zelf gelooft steeds sterker dat die behoefte bestaat.

Drie weken geleden, tijdens een debat in Utrecht, twijfelde Van Gelder nog sterk aan de kansen van jonge academici die zo'n korte opleiding zouden volgen. Werkgevers zullen altijd kiezen voor academici die een vierjarige studie hebben gedaan, vermoedde Van Gelder toen.

Inmiddels heeft de PvdA'er zijn veronderstelling herzien. "Ik had in Utrecht het rapport van de WRR nog niet gelezen", aldus Van Gelder. Volgens de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid vinden veel werkgevers het veel belangrijker dat een sollicitant heeft gestudeerd, dan wat. Het gaat hun meer om het vermogen van de nieuwe werknemer om problemen te analyseren en op te lossen. Die houding kan iemand zich in drie jaar eigen maken, aldus de WRR. Eerder hielden de Nijmeegse onderzoekers P. Baggen en I. Weijers eenzelfde pleidooi in *De toekomst van de universiteit*. Van Gelder: "Dat stuk heeft mij zeer aange-

sproken."

Van Gelder denkt dat met name alfa-en gammastudies gesplitst kunnen worden in een driejarige opleiding en een puur wetenschappelijk vervolg voor een kleine, selecte groep studenten. Leraren kunnen volgens Van Gelder in elk geval in drie jaar worden opgeleid, maar mogelijk ook mensen die in de gezondheidszorg willen gaan werken (niet: artsen) of in het bedrijfsleven.

HOP, Pieter Evelein

Worldneth

(vervolg van pagina 1)

komt het bureau tot de conclusie dat Worldneth op de vrije markt in principe kan concurreren met commerciële instellingen, maar dat de organisatorische kosten te hoog zijn. Om dat probleem op te lossen noemt het bureau drie mogelijkheden: de schuld saneren en gewoon doorgaan; de schuld saneren en Worldneth voortzetten als universitaire dienst; de stichting zonder meer liquideren en de cursussen betrekken van een andere leverancier. Voor de eerste oplossing voelt vooral de Hogeschool niets: zij wil van Worldneth af omdat de lusten niet opwegen tegen de lasten. De Hogeschool zou dan het gebouw aan de Bredestraat, waar Worldneth nu gevestigd is, kunnen verkopen.

Voor de universiteit ligt de zaak anders. Zij is verreweg de belangrijkste klant, die voor 75 procent van de omzet zorgt en bovendien zeer tevreden is over de geleverde diensten. Over de derde mogelijkheid, stoppen met een eigen talenvoorziening, wil collegevoorzitter dr. K. Dittich dan ook niet praten: „Wij willen de expertise en de kwaliteit van Worldneth graag behouden en ons liever niet in een ongewis avontuur met een andere instelling begeven."

Door Worldneth als facilitaire dienst onder te brengen bij de universiteit denkt het college jaarlijks twee ton op de kosten te besparen, omdat bepaalde ondersteunende taken dan door de universiteit kunnen worden overgenomen. Volgens directeur drs. H. van Berlo zullen de commerciële activiteiten van Worldneth blijven doorgaan: „Dat zijn de activiteiten die het meeste geld opbrengen. Maar daarvoor moeten we meer aan marketing kunnen doen."

Wim Ortjens

Jacques Herraets

Commissie pleit voor technologische kenniscentra

De universiteiten moeten met onderzoeksorganisatie TNO, de Grote Technologische Instituten (GTI's) en het bedrijfsleven samenwerken in nieuw op te richten technologische kenniscentra. Deze moeten zich ook richten op maatschappelijke thema's als 'veroudering'.

De commissie Bedrijfsleven-TNO, die minister Wijers van economische zaken en staatssecretaris Nuis van onderwijs adviseert over het technologiebeleid. De kennis moet snel en effectief doorstromen van fundamenteel onderzoek, via toegepast onderzoek, en

ontwikkelingswerk naar concrete toepassing in producten en diensten, vindt de commissie. Dat kan het beste door de universiteiten en TNO te laten samenwerken in aparte kenniscentra. In een later stadium kunnen ook de GTI's, zoals het Waterloopkundig Laboratorium, het Energie Centrum Nederland en het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium en industriële researchlaboratoria zich daarbij aansluiten.

De kenniscentra moeten zich volgens de commissie niet alleen richten op produkt- en technologie-toepassingen, maar ook op maatschappelijke thema's als arbeidsomstandigheden en veroudering. Van universitaire kant kan het benodigde geld worden geleverd door NWO. De overheid draagt bij uit de stimuleringspot voor

technologie van het ministerie van economische zaken. Ook de onderzoeksinstituten en het bedrijfsleven moeten een financiële bijdrage leveren.

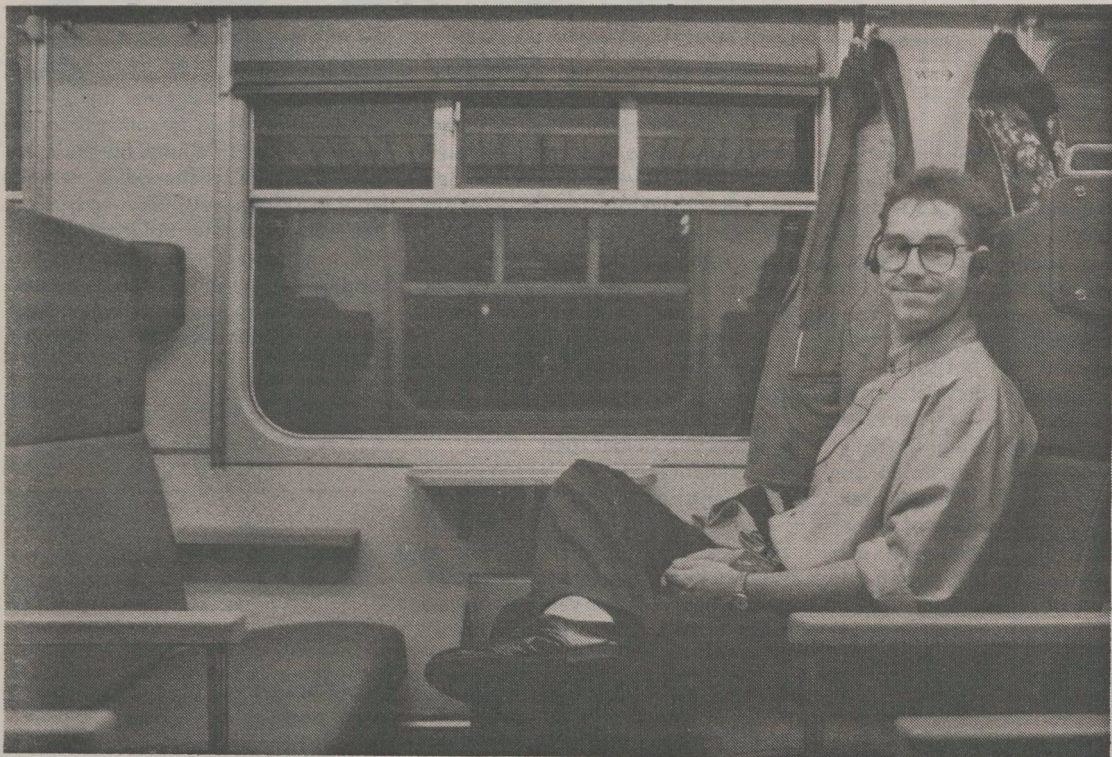
Op een beperkt aantal gebieden wil de commissie *centres of excellence* oprichten, internationale technologische topcentra die zijn gericht op enkele speerpunten van het Nederlandse bedrijfsleven of de overheid. Om versplintering te voorkomen zouden er niet meer dan vijf van deze centra mogen komen. Extra financiering voor de uitgebouwde kenniscentra kan volgens de commissie komen uit het onlangs ingestelde Fonds Economische Structuurversterking.

HOP, Marcel Wiegman

„Rood staan tot f2.000,-?“

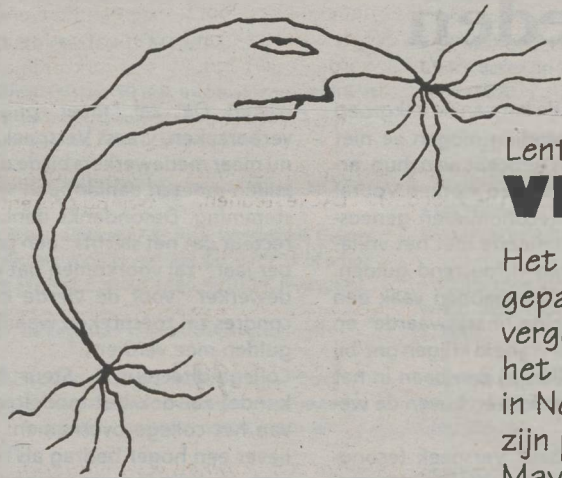
Ja hoor, dat zit ook in het Postbank Studentenpakket. Bel 06-0400.

POSTBANK

Daags erna kwam het antwoord van de minister: ja, hij had "kennis genomen van het gerucht dat er sprake zou kunnen zijn van (...)". Echter, het was onzin. Wie zijn kaart verliest, kan alleen dezelfde terugkrijgen en mag die vervolgens niet meer omwisselen. Tussen de regels door was de

**Kan het nu wel of
kan het nu niet:
weekend- en
weekkaart
tegelijk? (foto
Franco Gori)**

HOP, Pieter Evelein

Lente: May krijgt een staartje **Vlaams Bolk?**

Het schijnt dat *De Winter*,
gepaaid door May's excuusloze
vergelijking en opgewonden door
het nationalistisch zetelsucces
in Nederland, de naam van
zijn partij, met excuses aan
May, wil veranderen in
Vlaams Bolk.

Mag dat?

*Albeda „kon dat rotding
nergens kwijt” en nam
een Call-a-Car*

W elwillend glimlachend liet prof. W. Albada, buitengewoon hoogleraar aan de Maastrichtse economische faculteit, zich fotograferen in een fonkelende Ford Mondeo. Daarna stortte hij zich in het drukke verkeersgevoel van de Limburgse hoofdstad. Albada tekende afgelopen vrijdag 10 maart een contract met de initiatiefnemers van *Call a Car* en werd daarmee de eerste abonnee van dit nieuwe autoverhuur-project.

"Het betaalbare alternatief voor de eigen auto!" prijst de bijbehorende folder het initiatief aan. Het *Call a Car*-project moet de oplossing bieden voor mensen die, uit financiële of milieu-overwegingen, slechts af en toe van de luxe van een auto gebruik willen maken. Abonnees hoeven zich niet druk te maken over onderhoud, verzekering, wegenbelasting, parkeerruimte of vandalisme. Ná betaling van het abonnementsgeld van f125,- per jaar, hoeft de deelnemer alleen voor het echte gebruik van de auto de portemonnee te trekken. Voor een klein autootje betaalt de huurder rond de vijftig gulden per dag. Een dagje shoven met een Opel Vectra of een Ford Mondeo kost ongeveer zeventig gulden. Elke verhuurdag zijn 100 kilometers vrij, daarna kost elke kilometer voor de kleine auto's een kwartje en voor de grote 35

Albada is een warm pleitbezorger voor het Call a Car-project en vindt dat in de stad wonende universiteitsmedewerkers eigenlijk zijn voorbeeld zouden moeten volgen. De economen in het bijzonder. "Vroegere lazen wij in Polak: 'Vaste kosten zijn geen kosten'. Maar echte economen realiseren zich dat dit niet zo is en dat dit systeem veel goedkoper is dan het hebben van een eigen auto." De gemeente op haar beurt hoopt dat de deelname van Albada ook andere Maastrichtenaars over de streep trekt. Henri Delfgouw, ambtenaar bij verkeerszaken: "Dan kunnen de mensen zien dat zelfs hoger opgeleiden hieraan mee doen en niet per se een dikke auto voor de deur hebben staan." De Limburgers hebben nogal wat aansporing nodig. "In Limburg wordt het minst gefietst van heel Nederland. Dat ligt niet aan de heuvels maar aan de mentaliteit."

Judith Kuij

Terugkeer postuum

Volgens het CBS wil de meerderheid van Turken, Marokkanen

Kan de familie de kosten ervan niet opbrengen, dan gebeurt het wel eens dat de gemeenschap geld inzamelt.

Misschien is de postume terugkeer een manier waarop mensen zich definitief verzoenen met het feit dat ze ooit weggetrokken zijn uit het land van herkomst. Een troost of beloning achteraf voor de moeite, de ongemakken en de eenzaamheid die een grote verhuizing met zich meebrengt.

Maria Scholten

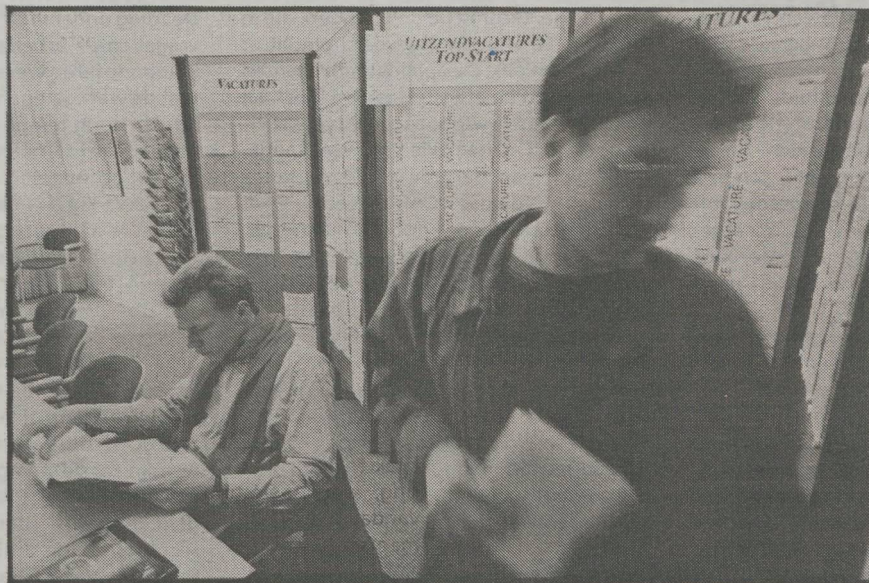
Studenten moeten zich beter voorbereiden op arbeidsmarkt

Omdat de opleidingen het niet doen, moeten andere instellingen de studenten voorbereiden op de arbeidsmarkt. Het college van bestuur van de RL heeft besloten om de activiteiten van het Loopbaan Advies Centrum (LAC) met ruim 60.000 gulden te subsidiëren.

Het LAC bestaat al sinds oktober 1993. Studenten kunnen er informatie krijgen over solliciteren, loopbaanplanning en beroepskeuze, er is een databank van 500 werkgevers en er bestaat een aansluiting op de vacaturebank van de Europese Unie. Tot nu toe fungeerde het LAC vooral als documentatiecentrum. De komende twee jaar wil de instelling haar activiteiten uitbreiden. Zo komt er een mogelijkheid voor studenten om individueel een loopbaanadviseur te consulteren. In een aantal gesprekken zal deze proberen de al dan niet afgestudeerde student op het juiste carrièrespoor te helpen. Vervolgens kan de student worden doorverwezen naar cursussen, trainingen of hulpverleners zoals een studentendecaan of -psycholoog. Ook komt er een open spreekuur waarin studenten commentaar kunnen krijgen op hun sollicitatiebrief.

Van een heel andere aard zijn de collectieve trainingen die het LAC gaat aanbieden. In kleine groepen leren studenten solliciteren: van het schrijven van de brief tot de trucjes voor een succesvol gesprek. Daarnaast komen er trainingen 'loopbaanoriëntatie' (wie ben ik, wat wil ik en wat 'vroeg ik relevante contacten in een onbekende branche. Voor vrouwen wordt een aparte loopbaantraining ontwikkeld.

Volgens Marloes Rikhof, door het arbeidsbureau als loopbaanadviseur bij het LAC benoemd, is het van groot belang dat de student al in een vroeg stadium van de studie bij verdere voorbereiding wordt op de arbeidsmarkt: "Werkgevers zeggen vaak: 'Academici weten veel, maar kunnen zich niet presenteren. Dat komt omdat er in de opleidingen heel weinig aandacht wordt besteed aan de buitenwereld. Dat wordt overgelaten aan studieverenigingen of organisaties als Integrand.' Gezondheidswetenschappen is volgens Rikhof een uitzondering: daar worden trainingen op het gebied van solliciteren en loopbaanplanning gegeven. "Maar ja, vroeger was het ook niet nodig om een econoom te leren solliciteren. Die kreeg toch al een baan aangeboden voordat hij was afgestudeerd. Nu, met tien procent werkloosheid in deze sector, moet er iets gebeuren", vindt de

Het Loopbaan Advies Centrum aan de Bouillonstraat (foto Nelis Tutkey)

loopbaanadviseur.

Het LAC richt zich op preventie van werkloosheid. Tot nu toe stelde de instelling haar diensten vooral ter beschikking van studenten die al waren afgestudeerd. Vanaf nu zullen de cursussen en trainingen al aan jongerejaars worden aangeboden. Daarbij zal veel gebruik worden gemaakt van gastdocenten uit het bedrijfsleven, "om een shockeffect op gang te brengen door deelnemers te confronteren met de buitenwereld", aldus Rikhof.

Het afgelopen jaar heeft het LAC 2500 bezoekers gehad. Elke faculteit was daarin evenredig vertegenwoordigd, alleen de economen sprongen daar iets bovenuit: "Die zijn toch wat carrièrerichter", zegt Rikhof. Uit ervaringen die zij in dezelfde functie heeft opgedaan bij het arbeidsbureau, bespeurt zij de tendens dat studenten steeds vroeger contact zoeken met instanties als het LAC: "Tien jaar geleden waren studenten nog heel naïef. De meesten, ik ook, hadden zoiets van: die baan die komt wel. Nu merk je dat studenten zich toch al ruim voor hun afstuderen zorgen gaan maken over hun toekomst."

De komende twee jaar houdt het LAC nog een experimentele status. Het experiment is geslaagd "als de klanten tevreden zijn", zegt Rikhof: "Wij willen onze handen niet branden aan voorspellingen over een verhoogde slaagkans bij het zoeken naar een baan na een bezoek aan het LAC. Daar gaat het niet om. Het effect van de trainingen zal puur psychologisch zijn: mensen moeten zich zekerder voelen en weten waar ze aan toe zijn op het moment dat ze de universiteit verlaten."

Naast de 63.000 gulden van de Rijksuniver-

siteit Limburg krijgt het LAC een loopbaanadviseur (Marloes Rikhof) van het Arbeidsbureau. Ook ontvangt het adviescentrum een kleine bijdrage van 'TopStart'. In ruil daarvoor zullen in het pand aan de Bouillonstraat de vacatures van het uitzendbureau worden geëxposeerd.

Studenten van de Rijksuniversiteit Limburg kunnen tot een half jaar na hun afstuderen gratis gebruik maken van de diensten van het LAC. Daarna wordt het een zaak voor het Arbeidsbureau. Voor de cursussen zal een kleine vergoeding worden gevraagd. Vanaf 1996 zal ook de Rijkshogeschool Maastricht participeren in het LAC. De universiteitsraad spreekt zich eind deze maand uit over het voornemen van het college van bestuur om het LAC te steunen.

Wim Ortjens

(lees verder op pagina 6)

Werkloosheid bèta's komt bedrijfsleven goed uit

Al jaren worden enorme tekorten aan hoogopgeleide bèta's en technici voorspeld. Langzamerhand dringen echter te gengeluiden door. Stevige verwijten worden daarbij niet geschuwd. Prof.dr. P.J. Lemstra, voorzitter van het discipline-overleg natuurwetenschappen en fundamentele techniek: "De industrie gebruikt bewust foutieve voorspellingen. Ik vind dat onethisch."

Nederland staat op de rand van de afgrond. Schrikbarend weinig jongeren kiezen voor een opleiding in de techniek of bèta-wetenschappen. Wanneer niet snel wordt ingegrepen zal het land op technisch (en dus economisch) gebied in hoog tempo afglijden naar derde-wereldniveau. Als we tenminste de meest fanatieke pleitbezorgers van bèta- en technische opleidingen mogen geloven, zoals het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) en het ministerie van economische zaken.

Hebben ze dan niet gelijk? Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) voorspelde vorige maand nog een tekort van 1500 tot 3000 bouwkundigen en civiel technisch ingenieurs voor de komende jaren. Eind 1993 waarschuwde het instituut ook al voor ernstige tekorten aan hoog opgeleide technici. En de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) becijferde onlangs dat de Nederlandse universiteiten jaarlijks op iedere 100.000 inwoners tussen de 25 en 34 jaar slechts 365 technici en bètawetenschappers afleveren. In de Verenigde Staten zijn dat er ruim 700 en in Japan zelfs meer dan 800.

Er komen echter scheurtjes in het front. Vorige maand haalde de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) in zijn rapport over de toekomst van het hoger onderwijs de cijfers van de OESO onderuit. Terwijl de Nederlandse HTS'ers in het OESO-onderzoek niet werden meegeteld, beschouwde de organisatie Amerikaanse bachelors of science wel degelijk als universitair opgeleide technici. "Het meetellen van HTS'ers zou Nederland in de internationale kopgroep doen belanden", schreef de WRR. Technici en bèta's hebben de laatste jaren in vergelijking met de alfa's en gamma's weliswaar naar verhouding terrein verloren, maar zijn in absolute zin toch behoorlijk gegroeid, concludeerde de Raad bovendien.

Ook al vorige maand verscheen een rapport van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging (NNV), waaruit blijkt dat de werkloosheid onder pas afgestudeerde fysici tussen 1990 en 1994 is opgelopen van vier naar dertien procent. Ten tijde van de NNV-enquête waren veel natuurkundigen bovendien nog bezig met een vervolgopleiding. Blijven zij buiten beschouwing, dan is zelfs ruim twintig procent van de jonge natuurkundigen werkloos.

Worm

'Ik ben een worm en geen man, een smaad van mensen, en veracht van het volk', zegt de dichter van psalm 22. Volgens het getuigenis van Marcus en Matteüs bad Jezus deze psalm op Golgota, in zijn stervensuur. Ik heb 'Die Verwandlung' berlezen, Kafka's verhaal over Gregor Samsa's verandering in een keverachtig ondie, een verandering die uitloopt op zijn dood en eindigt in zijn definitieve vernedering: de werkster ruimt de 'rommel' op. Gregor verdwijnt tussen het vuilnis en de rest van het gezin herleeft. Vader, moeder en dochter maken met de tram een tochtje naar buiten en voelen zich door de warme zon beschenen. De toekomst blijkt opeens financieel rooskleuriger dan zij dachten. En wanneer zij hun bestemming bereiken, staat de dochter als eerste op: 'Und es war ihnen wie eine Bestätigung ihrer neuen Träume und guten Absichten, als am Ziele ihrer Fahrt die Tochter als erste sich erhob und ihren jungen Körper dehnte.' Wie zijn hier nu eigenlijk van gedaante veranderd? Vader, moeder, dochter. Het beeld van dat jonge meisje is het beeld van een 'verrijzenis'. Maar er is iemand anders voor haar gestorven. Gregor Samsa, de handelsreiziger, heeft zijn ouders en zuster met zijn werk in leven gehouden. Hij heeft er zelfs toe bijgedragen dat zijn vader in staat was oude schulden af te lossen. Op het moment dat hij niet meer in staat is voor de familie te zorgen, moet de huishouding worden ingekrompen. En het wordt onontkoombaar dat vader, moeder en dochter zelf betrekkingen aanvaarden. Zij veranderen weliswaar

niet in een een kever of een worm, maar vernederd voelen zij zich toch. Wat de vader betreft, doet zijn trotse portiersuniform daar weinig aan af. Gregor merkt diens metamorfose op: 'Was dat nog zijn vader?' En verderop lezen wij over het gezin: 'Zij vervulden tot het uiterste wat de wereld van arme mensen eist; zijn vader haalde voor de lagere bankbedienden het ontbijt, zijn moeder offerde zich op voor het ondergoed van vreemde mensen, zijn zuster liep naar believen der klanten achter de toonbank heen en weer'. Maar hun uit pure noodzaak voortgesproten 'opofferingsgezindheid' - vergeleken bij die van Gregor zelf is zij niet 'echt' - leidt uiteindelijk wel tot een vorm van wederopstanding. Let wel: nadat hun monsterachtige zoon ben opnieuw in het actieve leven heeft geplaast en vervolgens zelf gekrepeerd is.

Er is ook nog een appel in het spel. Gregors vader bekogelt zijn ongelukkige zoon met appels, waarbij er één zijn rug binnendringt en hem zwaar verwondt. Die appel blijft daar zitten en gaat rotten, 'als een zichtbaar aandenken in zijn vlees'. Gregor draagt, in de vorm van een appel - de appel van de boom der kennis, de appel uit Genesis - een onbegrepen, niet te omschrijven en bemzelf niet toekomende schuld met zich mee. Gregor is een 'halve' Messias, zijn lijden een plaatsvervangend lijden tegen wil en dank. Hij is een messiasachtige die zichzelf niet kan redden en niet door zijn offer heen kan gaan in de richting van het licht.

Wiel Kusters

„Creditcard
voor maar
f25,-?“

Ja hoor, dat zit ook in het Postbank
Studentenpakket. Bel 06-0400.

POSTBANK

„Simplisme overheerst in discussie over Hoger Onderwijs”

Politici, bestuurders en andere deelnemers aan de discussie over het hoger onderwijs praten op een veel te simplistische wijze over zaken als selectie, differentiatie en diploma's, vindt dr. L. Goedegebuure, werkzaam bij het Twentse onderwijscentrum CSHOB. Te pas en te onpas worden voorbeelden uit het buitenland aangehaald als pasklare oplossingen voor de tekortkomingen van het Nederlandse systeem.

PvdA-kamerlid Van Gelder was drie weken geleden de eerste politicus die hardop toegaf dat hij de complexiteit van het Nederlandse hoger onderwijs had onderschat. Deze week bleek hij tot nieuwe inzichten te zijn gekomen over de relatie tussen opleiding en arbeidsmarkt. Als het aan het Centrum voor Studies van Hoger Onderwijs Beleid (CSHOB) ligt, volgen velen het voorbeeld van Van Gelder en tonen zij zich voortaan veel bescheidener in het debat over het hoger onderwijs. De komende maanden gaat de discussie over de hervorming van het hoger onderwijs een nieuwe, mogelijk cruciale fase in, en het CSHOB vreest dat oppervlakkigheid daarin zal domineren.

De vrees wordt geuit door dr. L. Goedegebuure, coördinator van het internationaal

vergelijkend onderzoek bij het CSHOB. Deze week verscheen van het CSHOB een internationale inventarisatie van verschillende aspecten van hoger onderwijs. Het persbericht vermeldt onder meer als conclusie dat "een lage gemiddelde studieduur en een hoog opleidingsrendement het best worden bereikt door een combinatie van selectie voorafgaand aan het hoger onderwijs, strenge slaagregels tijdens de opleiding en een daarop afgestemde studiefinanciering, alsmede door verschillende niveaus aan het einde van de opleiding."

Een kortere studieduur en een hoger rendement: dat is precies wat minister Ritzen en de Tweede Kamer nastreven. Moeten hier dus de genoemde maatregelen worden ingevoerd? Nee, zo simpel ligt het zeker niet, waarschuwt Goedegebuure. Een causaal verband is moeilijk aan te geven, al was het maar omdat de situatie in het buitenland vaak hemelsbreed verschilt van die in Nederland. De studie van het CSHOB wil slechts aangeven welke effecten bepaalde maatregelen in het buitenland hebben.

"Uit onze studie blijkt dat elk land grote problemen heeft met het hoger onderwijs", aldus Goedegebuure. "Er spelen precies dezelfde problemen. In veel gevallen wordt het systeem in de marge aangepast, en is het effect het tegenovergestelde van wat werd beoogd. Je kunt niet ongestraft aan één variabele gaan sleutelen."

Als voorbeeld noemt Goedegebuure de introductie van de IUT-opleidingen in

Frankrijk, verzorgd door aparte instituten die aan een universiteit waren verbonden. Tweejarige, technische opleidingen, die in de jaren '60 werden ingevoerd omdat er vraag naar bleek. De opleidingen mochten selecteren en de afgestudeerden kwamen goed terecht. Na verloop van tijd verwaterde het effect echter. Wie niet werd toegelaten ging aan de universiteit de lange opleiding volgen. Ook steeds meer IUT-afgestudeerden knoopten aan hun korte opleiding een vervolgstudie vast toen het aanbod van UT'ers op de markt te groot werd. "Men streeft dus toch altijd weer naar de langste opleiding", aldus Goedegebuure.

In Nederland wordt volgens Goedegebuure niet alleen te ongenueanceerd over hoger onderwijs gesproken, maar ook bijzonder slordig en ondoordacht. Voorbeeld: het steeds terugkerende pleidooi van politici om 'kleine' studies samen te voegen. "Terwijl dat fenomenaal veel geld kost! Je kunt niet zomaar een laboratorium van de ene naar de andere plaats verhuizen, of een groep studenten. De winst die politici daarvan verwachten is een volstrekte illusie. Zo'n operatie zorgt voor niets anders dan onrust en ellende."

Maar ook in de discussie over *bachelors* en *masters* worden volgens Goedegebuure volslagen misplaatste uitspraken gedaan. "Een bachelor is Engeland is een heel andere dan in Australië, Denemarken of Japan. Dat weten de mensen helemaal niet."

HOP, Pieter Evelein

Werkloosheid bèta's

(Vervolg van pagina 5)

De scheikundigen luidden al eerder de noodklok over het groeiende leger werklozen. De recessie in de chemische industrie noopte de afgelopen jaren tot een kostenreductie van 20 tot 25 procent. Dat ging onder meer gepaard met het afstoten of niet invullen van vrijgekomen arbeidsplaatsen. Het zijn aanwijzingen dat het de komende jaren wel eens drastisch de verkeerde kant op kan gaan met de werkgelegenheid voor bèta's en technici. Al kruipt Nederland in hoog tempo uit het economisch dal, het blijft de vraag of dat gepaard zal gaan met een forse groei van de werkgelegenheid voor hoger opgeleiden. Veel ongeschoolde arbeid is jaren geleden al verdwenen naar lage-lonenlanden. Nu is het volgens sommigen de beurt aan hooggekwalificeerde arbeid. Landen als India en China zijn al lang in staat hoogwaardige technologische kennis te leveren, en dat zelfs tegen een aanzienlijk lagere prijs.

"Onzin" vindt onderwijspecialist A.J.E.G. Renique van het werkgemersverband VNO/NCW de negatieve verhalen over 'baanloze groei': "Er zit altijd vertraging tussen een economische opleving en banengroei. Bedrijven moeten eerst weer wat vet op hun botten krijgen." Van een grote vlucht van hoogwaardig werk naar het (goedkope) buitenland is volgens hem geen sprake. Op korte termijn zal de werkgelegenheid in de chemie zelfs flink aantrekken, is zijn stellige verwachting. Uit de bouw hoort hij "positieve geluiden". En verder zullen grote projecten als de uitbreiding van Schiphol en de Betuwelijn hun uitwerking niet missen, denkt Renique. Veel belang om iets anders te beweren heeft de werkgemers-vertegenwoordiger overigens niet.

Anders ligt dat voor de voorzitter van het discipline-overleg natuurwetenschappen en fundamentele techniek, prof.dr. P.J. Lemstra. De industrie belazert de kluit, is kort gezegd zijn mening. Twee jaar geleden signaleerde hij in het VSNU-blad *Opinie* al een verschuiving van technologie naar andere delen van de wereld. Lemstra: "De voorspelde tekorten kloppen van geen kant. Bedrijven weten dat, maar gebruiken de cijfers om het aanbod van afgestudeerden zo groot mogelijk te houden. Ze sturen bewust aan op een overschot op de arbeidsmarkt, zodat ze uit een lekke grote vijver kunnen blijven vissen. Ik vind dat onethisch."

HOP, Marcel Wiegman

De Gouden Uil vloog Jos Perry voorbij

Op een bankje in een Brussels park had hij die middag nog rustig een boek gelezen. Nee, zenuwachtig was de aan de faculteit der Cultuurwetenschappen verbonden historicus Jos Perry niet, dat had toch geen enkele zin. En ach, het was al een eer om zo tussen al die grote schrijvers op het genomineerdenlijstje voor de Gouden Uil te staan. Een Vlaamse literaire prijs zonder traditie, die zijn waarde nog moest bewijzen en waar een prijskaartje van veertigduizend gulden aanhing. Maar het was toch zeker een erkenning dat de jury uit 175 non-fictie boeken zijn 'De Voorman. Een biografie van Willem Hubert Vliegen' tot een van de vijf besten had verkozen.

Langzaam stroomden de balkons van het Brusselse Luna-theater vol met publiek. In de zaal voor het podium de schrijvers. Sober, maar keurig geklede mensen. Opvallende brillen, dat wel. Kelners schonken voor ieder slechts één glaasje champagne om hen te behoeden voor een al te teut dankwoord. Voor het geval dát, had ook Jos Perry een keurig gevouwen A-viertje met een woord van dank in de binnenzak van zijn colbert. "Het werd door de organisatoren aangeraden om een dankwoord voor te bereiden, en dat heb ik dan ook maar gedaan. Ik denk dat iedereen hier wel met zo'n papiertje in de zak rondloopt".

In afwachting van de live-uitzending van het literatuurcircus op BRT 2 werd op de tribune intussen druk gespeculeerd over de mogelijke winnaars. Zeker was dat een Nederlander de fictie-prijs zou krijgen, want er waren enkel Nederlands genomineerd. Zou Nicolaas Matsier dan eindelijk toch een prijs in de wacht slepen, na de

wanordelijke net-niet-verkiezing voor de AKO-literatuurprijs? Of toch Thomas Rosenboom met zijn 732 (!) pagina's dikke pil *Gewassen Vlees*? Zeker was dat het niet Arie van den Berg zou zijn. Die fungeerde enkel als excuus-poëet in het rijtje prozaïsten. Maar nog voordat de jury eindelijk de verlossende naam had uitgesproken, was al duidelijk wie de Gouden Uil voor fictie had gewonnen. De lovende inleiding van de juryvoorzitter kon maar op één man duiden. De cameramannen en fotografen zwermden al rond Adriaan van Dis, die er nog even op zijn fotogeniekst voor ging zitten.

Met vaste hand werden er in de wandelingen op voorhand ook kruisjes achter de naam Anne Provoost gezet. Haar boek 'Valen' kreeg al eerder de (Nederlandse) Woutertje Pieterse Prijs en de (Vlaamse) Boekenleeuw. Zij zou ook nu de kinderboekprijs winnen, dat leed geen twijfel. De enige die daar geen vrede mee leek te

hebben was Anne Provoosts eigen kindje dat vanaf de tribune luid brulde toen mama de prijs ook daadwerkelijk in ontvangst nam.

Er was tenminste *iemand* die nog wakker was. De steeds oplopende temperatuur, de bordpapieren decors, een beschaafd vioolmuziekje en de monotone stemmen van deskundige boekenwormen zorgden voor een slaapverwekkende ambiance. De boekenlezende kindertjes die opgetrommeld waren om het programma een grotere aaibaarheidsfactor mee te geven maakten het enkel nog langer. Jos Perry: "Oplopende spanning? Het was enkel een eindeloos wachten tot de winnaar bekend werd gemaakt".

Jammer was dan ook dat de tafelschikking al vantevoren was gepland. Het liefst was Perry aangeschoven bij de eveneens voor de non-fictie genomineerde schrijvers van 'Leopold III'. Met hen was hij de tijd gemakkelijker doorgelopen. Dat waren historici,

RL-historicus Jos Perry (foto Nelis Tutkey)

net als hij. En ze hadden zijn boek gelezen. Jan Velaers had Perry's boek op het nachtkastje liggen en noemde hem zelfs favoriet voor de prijs.

Samen met zijn vrouw Annet zat Perry aan tafel met Jan Neckers. Hij had het filmpje dat Perry's boek aan Vlaamse t.v.-kijker introduceerde gemaakt. Ongevraagd meldde Neckers om het half uur hoeveel kijkers er door de saaiheid van de uitzending nu weer naar een ander kanaal zouden zijn gezapt of roddelde hij over de verschillende relaties in schrijversland.

Over het filmpje dat Neckers van zijn boek had gemaakt, had Perry niet te klagen. De commentaarstem stak de loftrampet over zijn gevoel voor tijdgeest, oog voor details en het vlot leesbare Nederlands. En langzaam kreeg Perry toch wel een vaag weer gevoel in zijn buik. Zou hij dan toch...? En toen ook de grijze, kalende en dus wijze juryleden hun lovende woorden uitspraakten over zijn biografie van Vliegen werd het echt spannend. Zoals velen al in de wandelgangen hadden bedacht werd het 'na lang beraad van de jury' niet Jos Perry die het door HUMO-tekenaar Ever Meulen ontworpen beeldje in ontvangst mocht nemen, maar Jeroen Brouwers. Zo waren de prijzen eerlijk verdeeld. Een voor een Vlaming, een voor een Nederlander en de laatste voor een Nederlander die over Vlaanderen schrijft. Er werd nog even hard geklapt, presentatrice Betty Mellaertsbreide een eind aan het programma en toen werd er op de winst geklonken, het driet verdronken en over en weer de onvermijdelijke complimenten uitgedeeld. Even was het een gek idee dat hij, Jos Perry, zomaar tussen de grote literatoren stond. Maar hoe later het werd, hoe voorspelbaarder en meliger de gespreksonderwerpen. De keuze om of nog even iets met hen in een plaatselijk etablissement te gaan drinken of naar bed te gaan lag wel voor de hand. Eigenlijk was hij toch wel moe van de opgedane nieuwe indrukken en had hij wat last van de rook. Perry verkoos het hotelbed.

Tineke Oosterloo

Hans Achterhuis opent lezingencyclus over oorlog en geweld

„In ieder mens zit een potentiële Eichmann”

„Ik ben geen moralist die denkt dat de mens zonder geweld kan,” klinkt het krachtig. „Soms is geweld onontkoombaar, dan moet een bevolkingsgroep het gebruiken om gehoord te worden. Ik durf te stellen dat de opstand in de tweede helft van de jaren zestig in Los Angeles belangrijker voor de zwarten is geweest, dan de vreedzame beweging van Martin Luther King. Het waren de plunderingen en gevechten die de politici en het publiek hebben wakker geschud.”

De goedmoedige gezichtsuitdrukking van prof. dr. Hans Achterhuis lijkt zijn woorden meteen weer te ontkrachten. Dit is iemand die nog geen vlieg kwaad zal doen. Maar de filosoof van de Technische Universiteit Twente meent het echt. Geweld is niet altijd verwerpelijk; zonder hun wapens zouden de zwarten in Zuid-Afrika nog steeds gebukt gaan onder de apartheid. De verheerlijking van het geweld is echter een heel andere zaak. Daar heeft de hoogleraar die vanavond de lezingencyclus 'Oorlog en geweld' van Studium Generale zal openen, geen goed woord voor over. Niet méér, moet hij bekennen, want het is wel eens anders geweest. We schrijven de jaren zestig toen het beruchte voorwoord van de Franse filosoof Jean-Paul Sartre in het boek 'De verworpenen der aarde' van Frantz Fanon verscheen. Een tekst die als een zoet broodje over de toonbank ging en in de derde-wereldbeweging, waar ook de jonge Achterhuis deel van uitmaakte, werd gespld. In navolging van Fanon, die psychiater was in het door Frankrijk onderdrukte Algerije, wijst Sartre erop dat er in een koloniale of racistische samenleving veel verborgen geweld zit. Iets wat zich niet toont in aanslagen, uitbarstingen of rellen, maar juist in onderdrukking en uitbuiting. Aan dit zogenaamde structurele geweld kunnen de onderdrukten alleen ontkomen door naar de wapens te grijpen en openlijk geweld te gebruiken. Een blanke neerschieten, zo predikte Sartre, betekent twee vliegen in één klap slaan. Het maakt tegelijkertijd een einde aan het bestaan van de onderdrukker en aan dat van de onderdrukte. Over blijven een dode en een vrij mens.

Hoe goed ik het inzicht in het bestaan van het structureel geweld ook vind, de oplossing is hoogst kortzichtig en naïef. Geweld is geen instrument dat wel even het kwaad uit de wereld helpt”, concludeert Achterhuis nu. Geweld is besmettelijk en heeft een destructieve werking op de mensen die het gebruiken. Het waren niet alleen de Vietnamezen, fervente aanhangers van Sartre, die hun meester daarop wezen. Zij zagen met eigen ogen hoe een oorlog zowel de onderdrukkers als de vrijheidsstrijders verwondde. Gewone huisvaders konden na hun dienstdadigheid de handen niet meer thuis houden en vergrepen zich aan vrouw en kinderen. Ook Fanon vertelt in 'De verworpenen der aarde' dat slechts weinigen ongestraft vuile handen kunnen maken. Daarbij verwijzend naar de strijdvaarders die in zijn psychiatrische kliniek terecht kwamen omdat zij bijvoorbeeld hun bom die op een markt dertig vrouwen doodde, niet meer konden vergeten.

Zieke plek

Sartres doel, in dit geval een vrij Algerije, heiligde dus niet de gewelddadige midde-len. Maar daarnaast maakte Sartre nog een denkfout; een kronkel die veel politici, denkers en wetenschappers voor en na hem ook hebben gemaakt. De Franse wijsgeer was er namelijk van overtuigd dat er één oorzaak voor geweld was aan te wijzen: snij die zieke plek weg, en het leed is geleden. Dit is een uiterst gewelddadige redenering, vindt Achterhuis. „Ik heb door

de jaren heen geleerd dat er verschillende perspectieven mogelijk zijn en er geen enkelvoudige verklaring voor geweld bestaat. Wij hebben elkaars aanvullende en corrigerende visies nodig. Eigenlijk gaat voor geweld hetzelfde op als voor relatieproblemen: als je de twee verhalen hebt gehoord, weet je dat ze allebei in ieder geval een beetje gelijk hebben.”

Obstakel

„Waar komt al dat geweld vandaan?” Achterhuis denkt even na. „Ik geloof niet in een diepliggend kwaad dat geworteld is in de menselijke natuur. Het geweld ligt veel meer aan de oppervlak, het is potentieel in alle menselijke relaties en kan ondanks hooggestemde idealen plotseling losbarsten.” Achterhuis volgt hier de Franse filosoof en literatuurwetenschapper René Girard. Die verkondigde dat mensen leren door anderen na te doen. Op zichzelf een goede en normale zaak. Gevaarlijk wordt het echter wanneer deze mimese zich tot de begeerte uitstrekt. „Als jij begeert wat je buurman begeert, dan kan hij een obstakel worden, een rivaal die uit de weg moet worden geruimd.” Vooral in de liefde speelt deze 'mimetische begeerte' een grote rol. Zo handelt *Het lijden van de jonge Werther* van Goethe niet zozeer over een onbegrepen hopeloze liefde, maar veel meer over een jongeman (Werther) die een ander (de onbaatzuchtige Albert) zozeer vereert dat hij verliefd wordt op diens verloofde. Ook hij wil haar hebben. Vanaf dat moment is duidelijk dat één van de twee rivalen zal moeten wijken en wordt hun geschiedenis een verhaal waar het geweld van afspat.

Niet alleen Girard, maar ook de Duits-Amerikaanse filosofe Hannah Arendt zocht de oorsprong van het geweld uiteindelijk evenmin in een mysterieus en kwaadaardig deel van de menselijk geest. Al heeft zij wel lange tijd, zeker na haar vlucht in 1933 uit Hitler-Duitsland, in het bestaan daarvan geloofd. De ommekeer kwam toen de al oudere dame, die haar naam had gevestigd met analyses van totalitarisme en revolutie, in 1961 in Jeruzalem belandde. Daar zou zij voor het Amerikaanse blad 'The New Yorker' het proces tegen Eichmann verslaan; de man die verantwoordelijk was geweest voor het transport van de joden naar de concentratiekampen. Een-

maal daar aangekomen, volstond Arendt niet met een essay waarin het anti-semitisme werd aangeklaagd. Integendeel. De processtukken van de zaak Eichmann werden opgevraagd en zorgvuldig doorgeploegd. Al dit werk bleek niets voor niets. Langzaam maar zeker trok de mist rond de persoon Eichmann weg. Er kwam geen miselijkmakend monster of gruwelijke duivel te voorschijn. Nee, Arendt ontdekte dat de nazi Eichmann een heel gewone man was. Een simpele burger die zijn superieuren gehoorzaamde; een bureaucraat die zich zorgen maakte over het te late vertrek van treinen en vreesde dat de ovens niet op tijd gevuld zouden zijn. Maar ook een man die zeker geen fervent jodenhater mag worden genoemd. Hij had juist bewondering voor de joodse geschiedenis, zozeer zelfs dat hij er meer van wilde weten en zich in het begin van de jaren dertig verdiepte in de joodse cultuur en Hebreeuws ging leren. Nergens vond Arendt iets dat verwees naar een mysterieus absoluut kwaad. Het enige wat ze zag was een banaal iemand, die juist vanuit zijn banaliteit in staat was tot het meest vreselijke geweld. Haar conclusie viel lang niet bij iedereen in goede aarde. Vrienden werden boos en de openbare aanklager die dolgraag een duivel van Eichmann wilde maken, voelde zich onderuit gehaald. Misschien is het vanwege deze kritiek dat Arendt in haar boek over het proces, 'De banaliteit van het kwaad', melding maakt van een Nederlandse schrijver, een zeker H. Mulisch, die in zijn boek 'De zaak 40/61' tot eenzelfde conclusie komt.

Potentiële Eichmann

Later krijgt Arendt postuum nog bijval uit onverwachte hoek. De Poolse jood Menachem Arnoni die zowel het getto van Lodz als Auschwitz overleefde, heeft het in zijn boek waarin hij zijn ervaringen optekende, over brave burgers die in de jaren '33-'45 tot duivelswerk in staat bleken. Het zijn de burgers die ieder mens dagelijks op straat, thuis en in de spiegel tegenkomt. Achterhuis: „Arnoni wijst er op dat in ieder mens een potentiële Eichmann zit. De brave burgers van toen, de brave burgers van nu, zijn niet allen braaf en evenmin zijn het duivels. Zij zijn mensen en tot alles in staat. En dat moeten wij erkennen. Als je de potentiële Eichmann in jezelf ziet, kun je je

er tegen wapenen.”

In de geschiedenis zijn genoeg voorbeelden van mensen die dat uitstekend is gelukt. Het zijn de Duitse jongens die in de Tweede Wereldoorlog weigerden om burgers te fusilleren, ondanks dat zij beseften dat ze er vervolgens naast konden gaan staan. Maar het is bijvoorbeeld ook de Servische vrouw die weigert haar Bosnische burens aan te geven en ze 's nachts naar veiligere oorden brengt.

Hoe het komt dat de ene mens wel tot gewelddadige acties in staat blijkt en de ander niet, is volgens Achterhuis niet zo makkelijk te verklaren. Hannah Arendt dacht dat flexibele mensen zich beter dan dogmatici tegen de banaliteit van alledag konden verzetten. Zij zouden bijvoorbeeld het nazistische wereldbeeld beter doorzien. Achterhuis zelf blijft wat vager. 'Genade' is in zijn filosofie een belangrijk term. „Soms gebeuren er dingen, kom je mensen tegen of lees je een tekst die je wakker schudden, die je er voor behoeden om op het pad van Eichmann te gaan. Als ik het over genade heb, heb ik het altijd over iets dat van buiten komt en waar de mens zich voor open moet stellen. Het heeft echter niets met het christelijk geloof te maken.” Het gaat meer om gebeurtenissen die door de een als toeval worden afgedaan, maar door de ander juist als een voorteken worden gezien. „Neem bijvoorbeeld het verhaal van een bevriend natuurwetenschapper die onlangs door de Dolomieten wandelde. Toen hij bij een berghut aankwam zag hij dat van de andere kant van de berg zijn eerste liefde, waarmee hij al lang had gebroken, kwam aanlopen. Natuurlijk was hij verbaasd, maar bedacht zich meteen dat volgens statistische berekeningen deze ontmoeting niet zo uitzonderlijk was. Zij waren immers verliefd geweest, hielden van dezelfde dingen, werkten allebei in het onderwijs en hadden dus in dezelfde tijd vakantie. Hij kletste een avond in de berghut met haar en trok de volgende dag verder. Ik zou denken: hè, dit is toch geen toeval. Dit betekent iets, hier moet ik iets mee doen. Dit heeft te maken met genade.”

Riki Janssen

Lezingencyclus 'Oorlog en geweld' van Studium Generale op 16, 23 en 30 maart en 6 april in de aula. Aanvang 20.00 uur.

Prof. dr. Hans Achterhuis: „Geweld is geen instrument waarmee je het kwaad uit de wereld kunt helpen” (foto Visser & Graaf)

Wat een doffe ellende, daar tegenover het station. Leiden mag de oudste, bekendste, meest prestigieuze universiteit van dit land herbergen, van het huisvesten van bestuurders heeft men geen kaas gegeten. Een flatgebouw van de avant-Bijlmergeneratie in de vorm van een winkelhaak, met links onderin een supermarkt voor de submodalen en rechts een afhaalchinees. Precies daar tussenin, op de hoek, bevindt zich de toegang tot het *Bureau van de Universiteit*. Nee, Vredevoogd zelf vindt de behuizing ook geen vooruitgang. In de Maastrichtse Bouillonstraat was het dan toch een tikje stijlvoller. Uitzicht op een flinke binnentuin met het soort bomen waarover ze in Leiden referenda organiseren, en met een grappig neo-zuilengalerijtje dat nergens vandaan komt en nergens naartoe gaat en daarom des te charmanter is. Vanuit zijn huidige Leidse kamer op de vierde verdieping kijkt Vredevoogd links uit op een parkeerterrein en rechts op de achterzijde van de hoekflat. En een lelijke flat is aan de achterkant altijd nog leuker.

Logisch dus dat de vitrages dicht zijn en de blik de andere kant op wordt getrokken, naar de wanden van de kamer. Dat hij de overstap van de jongste naar de oudste universiteit heeft gemaakt, wil hij weten ook. Op zijn verzoek zijn er foto's opgehangen die van de rijke Leidse universitaire traditie getuigen. Een jonge Huizinga in een merkwaardige middeleeuwse ogende uitmontering, in de tijd dat hij nog student was. Einstein, op een andere foto, samen met Lorenz en nog wat heren. Einstein was bijzonder hoogleraar in Leiden. Er naast: Cleveringa; Oort, de sterrenkundige, en andere geleerden die Vredevoogd nog niet allemaal thuis kan brengen. Maar dat komt wel.

Traditie; hij heeft er gevoel voor, maar is niet gekomen om zich erin te vermien. Vredevoogd: "De sfeer hier is heel anders dan in Maastricht, zeker. Het is een universiteit die alles in huis heeft, er hoeft niets meer veroverd te worden. 'Wij zijn heel oud, en heel goed, en de rest van de wereld gaat ons niet aan', dat proef je hier soms. Enige zelfgenoegzaamheid is de mensen niet vreemd. Men is gewend de dingen op een bepaalde manier te doen, en dat moet dus zo blijven. De traditie is een argument om zichzelf geworden. Aan vernieuwing doet men niet, behalve in wetenschappelijk opzicht. Ik wil daar beweging in brengen, de zaken los zien te krijgen. Maar je moet hier wel omzichtig opereren."

Zenuwachtig

Toen hij in 1987 in Maastricht arriveerde trof hij het tegendeel van een zelfgenoegzame sfeer. "Het was een zenuwachtige universiteit. Onrustig, er borrelden allerlei ideeën op die even snel weer werden afgeschoten. Heel ongecoördineerd allemaal." De RL stond nog niet, vond hij. "De positie van de universiteit was zwak. Ze moest zich nog bewijzen. Er waren maar drieduizend studenten, de laatste echte faculteit die er

was gekomen was die van economie, en de Tweede Kamer vond dat de motie-Deetman nu wel zo'n beetje was uitgevoerd en we het verder maar moesten uitzoeken. Die situatie was verre van comfortabel." De motie - met als hoofdontdertekenaar het toenmalige Kamerlid Deetman - dateerde uit 1978. Het ging er destijds om dat Maastricht de mogelijkheid moest krijgen uit te groeien tot een volwaardige universiteit met zesduizend studenten. Bij elke gewenste uitbreiding van de RL werden minister (ironischerwijs ook weer Deetman) en Kamer er vervolgens mee om de oren geslagen: beloofd was immers beloofd. Limburgse delegaties onder aanvoering van gouverneur Sjeng Kremers hebben er jarenlang profijt van getrokken. Vredevoogd: "Kremers is de echte *builder* van deze universiteit, die is daar heel behendig mee omgesprongen. Mijn voorganger Van den Biggelaar en ook Greep opereerden als bekwame handlangers in zijn kielzog."

Maar toen er eenmaal een medische, een gezondheidswetenschappelijke, een juridische en een economische faculteit waren, kwam de sleet erin. Zeker toen de laatste aanwinst, de 'servicefaculteit' d'algemene wetenschappen, binnen was. Was de RL daarmee een *volwaardige* universiteit? Spitsvondige sofisten aan beide zijden gingen met het begrip op de loop, maar allengs werd duidelijk dat Den Haag geen enkele ambitie had om in Limburg een volledige universiteit, met alle bijbehorende richtingen, te laten verrijzen. Ook Vredevoogd liet in het allereerste interview dat hij aan dit blad gaf, meteen weten dat wat hem betrof *volwaardig* en *volledig* niet synoniem waren. "MIT en Harvard zijn ook niet 'volledig'", zei hij in januari 1987.

Niettemin, dat de RL verre van af was begreep de nieuwe voorzitter ook wel.

Kool gestoofd

Vredevoogd nu: "Toen ik kwam was het politieke argument dus vervallen. We moesten het voortaan op eigen kracht doen, op basis van kwaliteit en onze bijzondere expertise." Cultuur- en wetenschapsstudies is daarmee binnengehaald, beweert hij. Maar niet aléén daarmee. "Allereerst speelde er toch ook een politiek argument. Tegen de minister, toen al Ritzen, heb ik gezegd dat onze voorgangers, Deetman en Van den Biggelaar dus, ons een mooie kool hadden gestoofd. Die hadden ons een faculteit zonder studenten nagelaten: algemene wetenschappen. Een monstroom, zei ik, iets wat op termijn niet te handhaven is omdat het in geen enkel financieringsmodel past. Maar de inhoud van die faculteit was wel van belang, dus hoe moest dat nu verder? Ik heb hem enige zorg proberen aan te praten. De oplossing was natuurlijk dat er studenten zouden komen. Dat kon, als hij toestemming gaf voor een mooie nieuwe studierichting cultuur- en wetenschapsstudies. Die konden we opzetten met behulp van expertise die al in huis was. 'We hebben goeie

mensen, het is een fantastisch plan, er liggen positieve adviezen over, en het is vernieuwend'. Dat was het verhaal. Met dat laatste hebben we het gewonnen."

Trofee

Hij is er nog steeds trots op. Net als op die andere trofee, psychologie. Niet dat de andere nieuwe richtingen (zoals milieugezondheidskunde, internationale bedrijfskunde, fiscaal recht) geen aanwinsten waren, maar CWS en psychologie beschouwt hij als de grootste prestaties van zijn regeerperiode. "Onze argumentatie was van hetzelfde laken een pak: het is vernieuwend, het is goed, en we hebben de mensen er voor."

Er zijn twee woorden die Vredevoogd om de haverklap laat vallen: vernieuwing, en kwaliteit. Het zijn de dingen waar hij in Limburg mee bezig is geweest, en die hij ook in Leiden wil laten prevaleren. Hij is een *Ma-cher*, een man die resultaten wil boeken. Wat dat betreft viel hij in Maastricht met de neus in de boter: "Bij de RL zijn veel mensen gericht op vernieuwing, op innovatie. Sterker nog, ze zijn er vaak voor gekomen, juist omdat daar kan wat bij de oudere gevestigde instellingen veel moeilijker is. Ik heb die mensen opgezocht, ze gestimuleerd." En de zaken gecoördineerd, mag daaraan toegevoegd worden. Want de nervositeit van de RL, die voortdurend meende bedreigd te worden maar daar geen coherent antwoord op wist te formuleren, maakte ook hem onrustig. Vandaar zijn nadruk op snelle actie. Hij was nog geen half jaar in huis of er lag al een strategisch plan. "Er moesten keuzes gemaakt worden, daar ontbrak het in die tijd teveel aan. Duidelijk moest zijn wat we wel en vooral ook wat we niet gingen doen. Je moet je niet steeds van de wijs laten brengen. Die onzekerheid leid-

de tot niks. In alle eerlijkheid geloof ik dat ik er wel enig strategisch denken in heb gekregen, en dat dat ook tot succes heeft geleid. De RL heeft zich in de breedte en de diepte

goed ontwikkeld. Maar niet alleen van een leien dakje. Tegenwoordig kan hij daar voor aanzag, heeft hij kunnen velen.

Het leek ook of hij niet goed raad wist met de nogal anarchistische universitaire cultuur. Hij kwam immers als topambtenaar van het ministerie van onderwijs, een plek

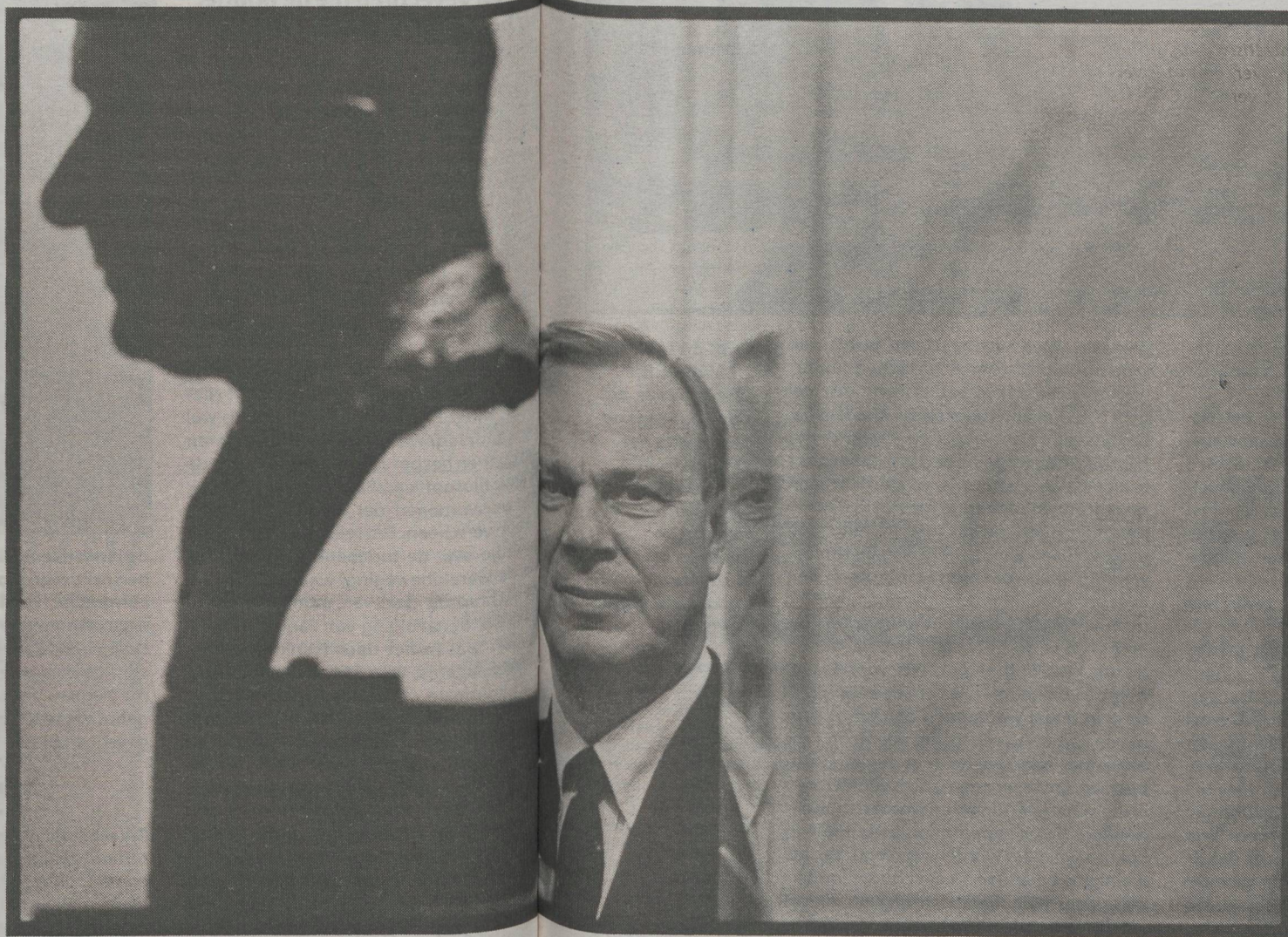
waar, anders dan in de academische wereld, een beroep op hiërarchische verhoudingen inderdaad iets uithaalt. Toch is die indruk verkeerd, beklemtoont

Een trotse collegevoorzitter neemt tevreden afscheid

Vredevoogd koert zijn trofeeën

Hier in Limburg hadden ze wel begrip voor zijn afzet. Voorzitter van het college van bestuur van de Leidse universiteit, dat is toch een maatje of dan dezelfde betrekking in Maastricht. Meer status, meer gezag. Alsof je van een ingootje in een robuuste Volvo overstapt. Het ene mag dan progressief zijn, het andere is een instituut op zichzelf. Groter, zwaarder, degelijker. Wie zou dat naden? Drs. L.E.H. (Loek) Vredevoogd wilde wel. Maar hij zal zijn bijrijders missen dat waren vrienden geworden.

Door Jans Bos

Vredevoogd onder het wakend oog van een Leidse coryfee, prof. Cleveringa: „In Leiden is men te zelfgenoegzaam, in Maastricht was men te zenuwachtig.“ (foto Marc de Haan)

hij. Hij voelde zich wel degelijk thuis in de universiteit, had hooguit moeite met "de dingen er omheen". Zoals het studentenprotest tegen Deetman, dat op een bepaald moment een grimmige ondertoon kreeg: "Het werd bijna haat. Het spelelement was er in die dagen uit." Vredevoogd hecht er nogal aan dat de dingen "ordelijk verlopen". En dus liet hij bij een bezoek van de minister een formidabele politiemacht uitrukken om uiteindelijk een handjevoet tiende studenten in bedwang te houden. Overdreven, vind hij zelf nu ook. Dat geldt evenzeer, geeft hij met een glimlach toe, zijn bovenmatige gevoeligheid voor de beeldvorming, voor de manier waarop de RL in de publiciteit kwam. Hij placht dit blad altijd te complimenteren als er weer eens een stuk in stond met een positieve teneur, hoe saai of slecht geschreven het ook was. Omgekeerd konden brillant getoonzette maar kritische artikelen op zijn ontstemming rekenen. Vooral aan voortijdige berichtgeving had hij een broertje dood, en dat betrof ongeveer alles waar nog geen officieel collegestempel op stond. Echt woedend kon hij worden als hij vond dat mensen beschadigd werden, en als er gelekt was: "Ik heb de pest aan lekkages."

België

Met tevredenheid kijkt hij op zijn Limburgse periode terug. Wat hij heeft aangepakt is gelukt, slechts aan een paar zaken heeft hij zich vertild. Maar daar lag de oorzaak van de mislukking niet bij hem, vindt hij. Zo is het aanvankelijke echec van het accountancy-instituut bij de economische faculteit, MARC, volgens hem te wijten aan de notoir slechte verhoudingen bij economie. Vredevoogd: "MARC werd het slachtoffer van een interne machtsstrijd, iets waarvan ik destijds niet op de hoogte was." De reprimande die hij van de universiteitsraad kreeg wegens zijn al te eigenmachtig optreden in de kwestie vond hij niet leuk, maar vooral onverdiend. De affaire betekende een absoluut dieptepunt in zijn ruim zevenjarige verhouding tot de raad. Vooraf en nadien ging het alleen maar beter. Inmiddels is het *eind goed al goed*, want MARC is met enige vertraging en op kleinere schaal begonnen en draait nu voorspoedig, meldt hij. Er is echter een ander probleem dat van veel grotere draagwijdte is, en waar zelfs een Vredevoogd geen oplossing voor heeft kunnen bedenken. Nou ja, bedenken wel, maar de uitvoering laat op zich wachten. Vredevoogd: "Het enige wat de RL nu nog echt ontbeert is een bèta-afdeling. Het was duidelijk dat we die onder de huidige omstandigheden in Nederland niet zouden kunnen krijgen, terwijl we die op langere termijn wel nodig hebben. Waarom? Omdat er bij de medische faculteit en bij gezondheids-wetenschappen veel bèta-onderzoek plaatsvindt dat een inbedding nodig heeft. Om gezamenlijk research te doen, maar ook om te kunnen putten uit een reservoir van talentvolle jonge onderzoekers van eigen kweek. Daar is hier gebrek aan." Zijn oplossing zocht hij over de grens, in

Diepenbeek, bij het Limburgs Universitair Centrum. "Daar beschikken ze over een compleet bètapakket. Ik had dus een fusie, of een federatie gewild. Ritzen was er voor in, aan Nederlandse zijde waren er dus alle kansen. En ook in Diepenbeek zelf wilde men graag. Maar de politieke situatie in België heeft het geblokkeerd. En voorlopig is er geen kijken op dat dat verandert, in ieder geval niet voor het einde van deze eeuw. Daarom moet de RL het toch maar weer in Nederland proberen: samenwerking met Eindhoven. Voor beide partijen kan dat goed zijn. In Aken kun je zien wat voor fantastische dingen er voortvloeien uit het contact tussen techniek en medische wetenschap. Ik begrijp bijvoorbeeld ook niet waarom er tussen Delft en Leiden op dit gebied niet meer gebeurt."

Mission completed

Hij vertrekt naar Leiden omdat het in Limburg een beetje op was, vertelt hij. Mission completed? Hij knikt. Er is in zijn tijd veel bijgekomen en veel op de rails gezet. De uitdaging is weggesleten. Hij zou wel aan een derde voorzitterstermijn begonnen zijn, maar had er dan wel bijgezegd dat hij die misschien niet zou voltooiën. Zesenvijftig jaar is hij nu. Zo tegen het einde van zijn loopbaan wilde hij iets in de reflexieve sfeer, "een adviesraad of zo, waar je je kennis en ervaring kunt inzetten". Maar het liep anders. Toen zijn interimperiode als voorzitter in Leiden halverwege was, bleek er geen mens te vinden die de fakkel wilde overnemen. "Er is overal gezocht, zowel in de private- als in de publieke sector. We wilden geen mensen aan het einde van hun carrière, daarvoor is het te zwaar. En dat geldt temeer als men uit het bedrijfsleven komt en de universitaire wereld niet kent. Dit is zeer hoog gekwalificeerd werk. Jongere mensen uit het bedrijfsleven zijn weer te duur, die verdienen hier niet genoeg. En omdat het hier in Leiden een fantastische universiteit is, maar ook de problemen fantastisch zijn, heb ik toen ja gezegd. Inderdaad, als er niets aan de hand was, had ik het een stuk minder aantrekkelijk gevonden."

Wat hij het meeste zal missen? "Maastricht zelf, dat is een hele warme stad. Zowel de mensen als het klimaat. En verder vooral de buitengewone vriendschap in het college. Met Job (Cohen) en Karl (Dittrich) liep het perfect. We konden elkaar volkomen vertrouwen, niemand haalde streken uit, we namen moeiteloos elkaars taken over. Waar normaliter in de verhouding tussen een rector en een voorzitter enige spanning bestaat, was dat hier nooit het geval. We zijn echt vrienden geworden. Dat is heel bijzonder, in een werksituatie."

Weg met de verdelende gerechtigheid

Er staan een paar prominente sprekers op het programma van volgende week donderdag, tijdens het officiële afscheid van Loek Vredevoogd. Ex-minister en huidig Tweede-Kamervoorzitter Deetman, en collegavoorzitter Gevers uit Amsterdam. Zouden die ook gekomen zijn als Vredevoogd op dit moment *niet* de hoogste baas in Leiden was? Het antwoord zal altijd in het ongewisse blijven, maar één ding is zeker: een Leidse collegevoorzitter wordt beter beluisterd dan een Maastrichtse. Sterker nog, hem wordt om zijn mening gevraagd. Om die, en geen andere reden, valt er deze maand een stuk van Vredevoogd te lezen in Christen Democratische Verkenningen, het orgaan van het wetenschappelijk instituut van zijn partij, het CDA. En een iets verkorte versie daarvan prijkte vorige week in het Parool, eveneens op verzoek. Het grappige, of misschien wel wrange van dit alles is dat hij dezelfde boodschap vier jaar geleden ook al ventileerde, tijdens een opening van het academisch jaar. Maar ja, toen was er geen

hond die er acht op sloeg. De hoofdgast was premier Lubbers en die trok alle aandacht naar zich toe. Wat was en is die boodschap? In '91 hield Vredevoogd een pleidooi voor meer differentiatie in het hoger onderwijs. Dat universiteiten, studierichtingen, studenten en wetenschappers gelijk zouden zijn is een fictie, betoogde hij. En dus moeten ze ook niet allemaal aan hetzelfde regime onderworpen worden. Niet overal dezelfde cursusduur, geen identieke behandeling van middelmatige en zeer begaafde studenten. Verdelende gerechtigheid lijkt een mooi principe, maar lokt in de praktijk ongewenst handelen uit. De onderzoeker die beter is krijgt niet méér geld, want dat gaat van het budget van zijn collega af. De onderzoeker die slechtere prestaties levert krijgt niet minder maar soms juist meer geld, want hij heeft kennelijk te weinig kansen gehad. Het effect van dit alles is dat universiteiten te weinig oog hebben voor een belangrijke taak: het koesteren van talent.

In zijn recente vrouwen ook in de zwaar doorleide Leidse beleidsnota 'Kwaliteit', werkt hij die gedachte uit. Er moet ruimte komen voor een andere behandeling van datgene wat in Leiden stelt hij daarom voor studenten en stafleden extra faciliteiten geven. De Leidse universiteit moet op universiteit worden, waar eenmaal staat, desnoods met mindere wel de betere studenten. De Leidse bijdrage die daar het gevolg moet gecompenseerd worden in de grotere aantrekkingskracht in de stroom. De verhouding overheid moet sowieso op de helling zijn in Christen Democratische Verkenningen. De betrouwbaarheid van de mensen overheid en instellingen, van publiekrechtelijke contracten, gering. Per jaar kan er aan gegeven, omdat de financiële afweging van de ideologische discussie en on-

derwijs. Veel beter is het daarom als de overheid werkelijk terugtreedt. Aan haar blijft de taak om de kwaliteit en de toegankelijkheid van de opleidingen in de gaten te houden, en om het onderzoek en onderwijs te bekostigen, behoudens eigen bijdragen (Vredevoogd is voor een verhoging van het collegegeld, maar dan geleidelijk) van de belanghebbenden. De universiteiten zouden vervolgens vrij moeten zijn in hun opleidingsaanbod, vaststelling van de cursusduur, hun organisatie en bestuursstructuur, en in hun personeelsbeleid. Om te bewerkstelligen dat de overheid ook werkelijk op afstand blijft is het beter om privaatrechtelijke contracten met haar te sluiten waarin de wederzijdse verplichtingen worden omschreven. Daar kan moeilijker van worden afgeweken, zodat de continuïteit van de universitaire bedrijfsvoering beter gegarandeerd kan worden. Dat meer verscheidenheid tussen de instellingen aanleiding zal geven tot heilloze concurrentie en een pure PR-oorlog, gelooft

Vredevoogd niet zo. "PR moet reflecteren wat je doet. Het gezicht naar buiten moet kloppen. Als dat niet zo is, werkt het niet". Tot slot; zal Vredevoogd, nu hij van een der kleine universiteiten naar een grote is overgestapt, de roep om differentiatie zo ver doorvoeren dat hij speciale privileges opeist voor de vier 'klassieke' instellingen, net als collega Gevers van de UvA? Zal hij met andere woorden, zijn Limburgse verleden verloochenen? Het antwoord is kryptisch. Hij zal niet kritiekloos zijn in het clubje van vier, zegt hij: "De grote instellingen worden niet in alles tekort gedaan. Maar ja, ik zit op een bepaalde plek en speel een bepaalde rol. Ik vertoont dus professioneel gedrag. En ik ben ingehuurd om het Leidse belang te vertegenwoordigen. Niettemin, zelfs alshet ten koste gaat van het Leidse belang heeft Limburg bestaansrecht. Het bestel moet dankbaar zijn dat de RL er is. Die brengt dynamiek in het systeem".

„Een studenten-krediet tot f10.000,-?“

Ja hoor, dat zit ook in het Postbank Studentenpakket. Bel 06-0400.

POSTBANK

„Een speciale studenten-verzekering?“

Ja hoor, dat zit ook in het Postbank Studentenpakket. Bel 06-0400.

POSTBANK

Dubbeldam hekelt toeval en opportunisme bij internationale netwerken

„Als ik met een miljoen kom, hebben ze binnen twee weken een plan”

Hoe kunnen Nederlandse universiteiten en hogescholen het best samenwerken met instellingen in ontwikkelingslanden? Die vraag staat centraal op de Nuffic-conferentie *Linkages revisited*. Vandaag en morgen wisselen Nederlandse en buitenlandse betrokkenen hun ervaringen met samenwerkingsverbanden uit in Den Haag. Gastheer is Nuffic, de Nederlandse organisatie voor Internationale Samenwerking in het Hoger Onderwijs. Een van de key-note-sprekers is prof.dr. L. Dubbeldam, directeur van het Centrum voor de Studie van het Onderwijs in Ontwikkelingslanden (CESO).

„Ik was eens in Dar es Salaam, op bezoek bij een luchtkarteerder die in Nederland was opgeleid. Hij zat achter een keurig bureau, alleen was het wel een beetje leeg. Op een tafel lag een stapeltje kaarten. Uit 1935, van de *British Government*. Wat bleek? In Tanzania is het verboden om luchtfoto's te maken. Een militaire regeling. Hij was nog een tijdje op de ouderwetse manier aan de slag gegaan, met landmeters. Maar daarvoor was het geld snel op. Nu zat die man dan maar oude kaarten over te tekenen.” Prof.dr. L. Dubbeldam behoort niet tot de critici die menen dat geld voor ontwikkelingshulp over de balk wordt gesmeten. Integendeel. Er zijn echter voorbeelden van projecten waarvan ieder weldenkend mens zich wel moet afvragen of het geld niet beter besteed had kunnen worden. Extreme mislukkingen als in Tanzania zijn zeker niet maatgevend, maar „als ik met een miljoen gulden langskom, weet ik dat ze binnen twee weken een plan hebben geschreven waar dat geld aan opgaat. Want het is een kans om geld en spullen binnen te halen.”

De ontwikkelingssamenwerking in het Hoger Onderwijs staat op een keerpunt. Het mag niet meer zo zijn dat Nederlandse universiteiten bepalen wat goed is voor instellingen in de Derde Wereld, en dat de buitenlandse partners overal ja en amen op zeggen. Voortaan worden de partners en hun plannen aan beide kanten streng geselecteerd. Nederland kent sinds 1969 samenwerkingsverbanden. Samenwerkingsverbanden zijn langdurige relaties tussen Nederlandse universiteiten en, sinds enige tijd, hogescholen enerzijds en instellingen in de Derde Wereld anderzijds. Idealiter bestaat een verband uit een aantal samenhangende projecten, die het hoger onderwijs in een bepaald vakgebied aan een universiteit in de Derde Wereld permanent op een hoger peil moeten brengen. Ook versterking van beleid en bestuur aan de instelling is tegenwoordig vaak een doelstelling. De belangrijkste subsidiebron is voor de meeste instellingen op dit moment het door minister Pronk (ontwikkelingssamenwerking) betaalde MHO-programma, wat staat voor het onuitsprekbare Medefinancieringsprogramma Hoger Onderwijssamenwerking. De Nederlandse instellingen dragen daaraan 15 procent extra bij. Het potje van Pronk bevat 38 miljoen gulden, dat wordt verdeeld over tien buitenlandse universiteiten: zes in Zuid-Afrika, twee in Zuid-Amerika en twee in Azië. Het eerste MHO-programma is vrijwel klaar voor de start.

Het MHO-programma moet een keerpunt worden in de samenwerking met instellingen in ontwikkelingslanden. Er moet een einde komen aan de min of meer willekeurige wijze waarop de partners met elkaar in zee gaan. Volgens Dubbeldam speelden

tot enkele jaren geleden toeval en opportunisme vaak een belangrijke rol. Informele netwerken bepaalden wie met wie samenwerkte. Als zich in Indonesië een probleem voordeed „met een meertje en een dam”, werd er automatisch naar de Technische Universiteit in Delft gebeld. De TUD had immers het halve ambtenarenapparaat van het Indonesische ministerie van Water opgeleid.

Ook de Vrije Universiteit en de Landbouwuniversiteit Wageningen teerden op oude contacten. Ze stuurden al te graag vertegenwoordigers langs van wie de koffertjes tal van aantrekkelijke voorstellen bevatten. Deels uit „een soort missiegevoel”, verklaart Dubbeldam, het idee dat zij als Nederlanders de voormalige koloniën iets verschuldigd waren. Maar natuurlijk ook uit puur eigenbelang. Onderzoekers en docenten konden immers op kosten van de overheid ervaring opdoen in het buitenland, of kregen extra geld om buitenlanders in Nederland te scholen. En die durfden vaak geen nee te zeggen als er een Nederlander met een zak geld op de stoep stond.

Aan de „vrijgevigheid” van de overheid is echter een einde gekomen. Pronk wil dat zijn geld zo effectief en eerlijk mogelijk wordt besteed. Vraag en aanbod moeten optimaal op elkaar worden afgestemd. Daartoe moet de competitie om het geld veel opener worden.

Om te beginnen is een einde gemaakt aan de subsidiëring van losse, vaak kortdurende projecten, waarvan het effect op langere termijn dubieus is. Buitenlandse instellingen slagen er vaak niet in om een project op eigen voeten voort te zetten, als de steun uit Nederland is beëindigd. In het MHO-programma wordt steeds voor periodes van vier jaar subsidie gegeven. Naar verwachting zullen veel projecten twaalf jaar duren.

De tien buitenlandse universiteiten die aan het MHO-programma meedoen, zijn geselecteerd omdat zij op degelijke wijze duidelijk konden maken waarmee zij geholpen kunnen worden: onderwijs aan studenten, training van staf of begeleiding van onderzoek bijvoorbeeld. Ook beschikken ze over een bestuursapparaat dat professioneel genoeg is om de projecten tot een goed einde te brengen.

Vervolgens moest bij de buitenlandse vraag een (aantal) Nederlandse aanbieder(s) gevonden worden. Buitenlandse rectoren kwamen naar Nederland, waar universiteiten en hogescholen voorstellen mochten presenteren. En omgekeerd reisden Nederlandse kandidaten de wereld over om hun aanbod zo aantrekkelijk mogelijk over het voetlicht te brengen. Het laat zich raden dat die competitie niet altijd even netjes verliep. Ambitieuze hogescholen betreden het jachtterrein waar op het hoger beroepsonderwijs totnogtoe nauwelijks een poot aan de grond kon krijgen. Internationalisering staat bij de meeste hogescholen nog in de kinderschoenen. En universiteiten geven een lucratieve inkomstenbron niet graag uit handen, zoals verschillende hogescholen hebben ervaren. Sommigen gooien al hun ervaringen en contacten in de strijd om het HBO buiten de deur te houden. Langzaam maar zeker winnen de hogescholen echter terrein. Inmiddels gaat 15 procent van Pronks budget naar het HBO. Dit moet 50 procent worden.

Onenigheid tussen universiteiten en hogescholen komt ook voort uit de vraag wie het best in staat is om te voldoen aan de wens van Pronk dat zijn geld effectief wordt besteed. Stuur je een ingenieur of een wegebouwer naar Zuid-Afrika? Dubbeldam: „Wegenbouwers koop je in Nederland, Moskou of Bulgarije. Je huurt ze in en die wegen komen er. Onze samenwerking moet er toe leiden dat het hoger onderwijs daar beter wordt. Zowel wat de inhoud betreft, als het management.” Met andere woorden: er moet niet te sterk

worden gestreefd naar snelle, concrete resultaten van Nederlandse hulp. Vooral de effecten op langere termijn tellen. Het HBO vermoedt met name een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan basiseducatie, één van de belangrijkste doelen van ontwikkelingssamenwerking. Dubbeldam waarschuwt voor te hooggespannen verwachtingen. „Er komen veel verschillende soorten kinderen naar school. Kinderen waar thuis een radio was en een krant werd gelezen, en kinderen die zeven jaar achter de schapen hebben gestaan. Die moet je allemaal op een andere manier behandelen.”

Een probleem waar de universiteiten eerder al mee hebben geworsteld. „Ik weet nog dat de Vrije Universiteit twintig jaar geleden de jongens in Lesoto, Botswana en Swaziland wel even zou helpen met het opzetten van scheikunde, natuurkunde en wiskunde. Na een tijdje zeiden ze: „Wat doen we hier eigenlijk?” Het bleek dat de kinderen zich bij termen als licht, gewicht en volume heel andere dingen voorstelden dan de docent. Dat probleem is heel geleidelijk kleiner geworden, nadat er een *pre entry course* was ontwikkeld.”

Dubbeldam juicht van harte toe dat de buitenlandse instellingen meer invloed krijgen op de samenwerking. Nederlanders hebben te lang gedacht dat ze wisten wat goed was voor de buitenlandse partner, of zich daar gewoon niet druk over

gemaakt. Men was gretig in plaats van kritisch. Voortaan moet de vraag luiden: „Weten jullie zeker dat je hier iets aan hebt?” Als het antwoord dan nog steeds „ja” luidt, weet de ontvangende instelling dat haar verantwoordelijkheid om het project te doen slagen groot is. Het is dan geen opgedrongen cadeautje meer.

Daarmee heeft de partner in feite nog maar voldaan aan de helft van de samenwerking. Niets voor niets wordt gesproken over ontwikkelingssamenwerking. MHO is geen vorm van eenzijdige ontwikkelingshulp. Het is de bedoeling dat de Nederlandse instelling er ook iets voor terugkrijgt. Dubbeldam vreest dat de tegenprestatie in nogal wat landen een groot probleem vormt. Als voorbeeld noemt hij Tanzania. Het onderwijs leidt er een miezerig bestaan, omdat er geen geld is voor leraren en lesmateriaal. Kinderen worden thuisgehouden; ouders leren hun liever hoe een kokospalm moet worden verzorgd. Slechts weinigen belanden in het hoger onderwijs, waar niet meer dan een handjevol idealisten bereid is voor weinig geld les te blijven geven.

Toch hebben Nederlanders er zeker wat aan, meent Dubbeldam. „Je kunt je studenten er stage laten lopen en ze zelf begeleiden. Ze zitten dan toch in de buurt van mensen die de omgeving kennen.”

HOP, Pieter Evelein

Prof. dr. L. Dubbeldam, directeur van het Centrum voor de Studie van het Onderwijs in Ontwikkelingslanden (CESO) is een van de sprekers op de Nuffic-conferentie *Linkages revisited*.

VERKIEZINGEN RL 1995

De door het Centraal Stembureau op 10 maart vastgestelde kiezersregisters liggen van

13 maart t/m 20 maart op de vastgestelde plaatsen ter inzage (zie de Observant van 9 maart). Door ieder lid van de kiezersgemeenschap kan t/m 20 maart schriftelijk om verbetering van het kiezersregisters worden gevraagd. De verzoeken om verbetering worden door het Centraal Stembureau op 20 en 21 maart ter inzage gelegd op het Secretariaat van het Centraal Stembureau. Elk lid van de kiezersgemeenschap die bezwaar heeft op een verzoek tot verbetering kan hiertegen schriftelijk gemotiveerde tegenspraak uitoefenen op 20 en 21 maart. Het Centraal Stembureau besluit op 22 maart op de verzoeken tot verbetering van de kiezersregisters alsmede op de ingediende tegenspraak. Deze besluiten worden door het Centraal Stembureau op 23 maart ter inzage gelegd op het Secretariaat van het Centraal Stembureau. Binnen de periode van 23 t/m 29 maart kan tegen de besluiten van het Centraal Stembureau beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het HO.

VERKIEZINGEN RL 1995

Let op: de kandidaatstelling voor de verkiezingen is op de dagen **3, 4 en 5 april 1995**. In een volgende Observant zal hieraan meer aandacht worden besteed. Wie vragen heeft kan altijd contact opnemen met de secretaris van het Centraal Stembureau, Huub Aretz, kamer 0.308 Oude Gouvernment (883196) of Liesbeth van Mameren, kamer 0026A, Bouillonstraat 3, telnr. 883166.

Namens het Centraal Stembureau,
Huub Aretz, secretaris.

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I. Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel: 883389, voor woe. 12.00 uur.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): I. van de Leur, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 883473.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3226, UNS50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1253, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur. Onderwijs, Zwingelpot 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollewijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, tel. 883084 of 883081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Afscheid drs. L.E.H. Vredevoogd

Op donderdag 23 maart, om 17.00 uur, organiseert het CvB een receptie ter gelegenheid van het afscheid van drs. L.E.H. Vredevoogd. De receptie vindt plaats in het Trefcentrum aan de Tongersestraat 53.

Hallo: plus 3 vanaf 10 oktober

Vóór de huidige abonneenummers van Maastricht wordt met ingang van 10 oktober een 3 geplaatst. Het kengetal 043 blijft hetzelfde. Na 10 oktober is uw RL-doorkiesnummer 043 388xxxx. Het is handig om daar nu alvast rekening mee te houden bij de productie van nieuwe informatie dragers voor drukwerk en computer. Meer informatie: J.Wijnands, tel. 043 881380

(vanaf 10 oktober: 043 3881380)

Voor het intern telefoonverkeer heeft dit geen consequenties. Binnenkort verschijnt er een Intercom Extra met meer details, tips en checklisten die u van dienst kunnen zijn bij het treffen van voorbereidingen om uw nieuwe nummer op tijd te communiceren.

Promotie mw.drs. G.A.E. Ponjee

Op 17 maart, om 14.00 uur, verdedigt mw. Ponjee haar proefschrift 'Effects of physical exercise on coronary risk factors' bij de Faculteit der Geneeskunde. Promotor is prof.dr. P.J. Brombacher.

Afscheidsrede dr. A.J. van der Linden

Prof. Van der Linden, hoogleraar Orthopedie, neemt op 17 maart, om 16.00 uur, afscheid van de FdG, door het uitspreken van de rede 'Veranderingen en verbeteringen'. Volgend op de afscheidsrede zal het woord gevoerd worden door prof.dr. A.C. Nieuwenhuijzen Kruseman, decaan van de FdG; dr. J.J. Carpay, voorzitter Raad van Bestuur AZM; dr. R.G.T. Geesink, stafleid Orthopedie AZM.

Promotie mw.drs. E. Coonen

Mw. Coonen verdedigt op 23 maart (om 12.00 uur) haar proefschrift 'Genomic constitution of gametes and preimplantation embryos' bij de FdG. Promotoren zijn prof.dr. F.C.S. Ramaekers en prof.dr. J.P.M. Geraets.

PERSONEELSZAKEN

Aanpassing spaarloonregeling

RL-medewerkers kunnen aan de spaarloonregeling deelnemen via een maandelijkse inhouding op hun bruto-salaris. Deelname aan de regeling eindigt bij beëindiging van het dienstverband met de RL. Door beëindiging van het dienstverband met de RL in de loop van een kalenderjaar kan daardoor het volgens de wet toegestane maximale spaarbedrag in het betreffende kalenderjaar niet gerealiseerd worden.

Gelet hierop is besloten tot een aanpassing van de spaarloonregeling: op schriftelijk verzoek van de medewerker kan in de maand voorafgaande aan het ontslag in een keer een zodanig spaarloonbedrag worden ingehouden dat het toegestane jaarmaximum wordt bereikt. Bij voorbeeld: een deelnemer aan de spaarloonregeling neemt per 1 april 1995 ontslag. Het jaarmaximum voor het spaarloon is in 1995: f. 1580. Op zijn salaris wordt maandelijks een bedrag ingehouden van f. 133, zodat hij op de ontslagdatum voor 1995 f. 399 spaarloon heeft. Op zijn verzoek kan het spaarloonbedrag in maart eenmalig worden verhoogd tot ten hoogste f. 1214 (1580 - 266).

De aanpassing geldt alleen voor degene die met ontslag gaat en alleen voor de spaarloonregeling!

VACATURES

Schriftelijke sollicitatie onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst Personeel & Organisatie van de Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Interne vacature 149

Bij de vakgroep O&O/sectie FdEW, bestaan vacatures voor twee student-assistenten (m/v). Verwacht wordt belangstelling voor human resource management, training en ontwikkeling.

Vertrouwdheid met de bibliotheek en de daar aanwezige zoeksystemen; zelfstandig kunnen werken; goede beheersing van de Engelse taal; vaardigheden in tekstverwerking en vormgeving schriftelijk materiaal. De werkzaamheden zullen bestaan uit het assisteren bij het voorbereiden en vormgeven van onderwijsmateriaal op het terrein van vaardigheden

in het doctoraal.

Aanstelling zal geschieden voor 0.2 fte. (twee eenheden), voor de duur van vier maanden (z.s.m.).

Inlichtingen: P. Abrahamse, tel. 883771 (kamer 3020), Tongersestraat 53.

Interne vacature 150

Bij de vakgroep Berichtgeving en Financiering, sectie Berichtgeving/Administratieve Organisatie is plaats voor

vijf student-assistenten

die gedurende de periode april-november correctiewerk ten behoeve van de BIV/AO-blokken kunnen verzorgen. Het gaat om een aanstelling van 0.15 fte. De kandidaten dienen geslaagd te zijn voor het schriftelijk deel van het landelijk examen Administratieve Organisatie.

Informatie kan worden ingewonnen bij dr. E.H.J. Vaassen RA, tel. 883681.

Interne vacature 151

M.i.v. 1 januari fungeert het instituut EPP van de FdGW (waarin werkzaam zijn medewerkers van de faculteiten Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen) als penvoerder van de onderzoeksschool EPP, waarin samengewerkt wordt met de UvA, VU, KUN en RUG. In het kader van de totstandkoming van school en instituut is een vacature ontstaan van **stafmedewerker m/v 0.3 fte voor de duur van vooralsnog 2 jaar**. Het dagelijks beheer berust bij de medewerker beheer.

De taken zijn:

- beleidsvoorbereiding, m.n. bij contacten met gezondheidszorginstellingen

- beheer afschrijving apparatuur instituut

- voorbereiding jaarlijkse begroting instituut EPP en onderzoeksschool EPP

- voorbereiding jaarverslag instituut EPP en onderzoeksschool EPP

- betrokkene verricht de werkzaamheden in nauwe samenwerking met de directeur van onderzoeksschool en instituut en met de medewerker beheer.

Functie-eisen:

- academische of daaraan gelijkwaardige opleiding, danwel relevante HBO-opleiding met ervaring

- affiniteit met organisatorische vraagstukken

- ervaring in een financieel-economische functie

- goede contactuele en organisatorische eigenschappen

Salaris:

Max. f 5.989,- bruto per maand bij een full-time aanstelling (max. schaal 10 BBWO).

Info:

M. van der Hout, 881601

Interne vacature 152

Bij het instituut EPP is tevens vacant de functie van

secrétarisse m/v 0.7 fte

De werkzaamheden omvatten o.m.

- typen en lay-outen van de correspondentie, blokboeken, artikelen en vragenlijsten

- beantwoorden telefoon

- kopiëren

- postregistratie

- beheer en ondersteuning van de pc's van de vakgroep DEP

- informatie verstrekken aan studenten en docenten

Functie-eisen:

- opleiding: HAVO of gelijkwaardig

- enige jaren administratieve ervaring, bij voorkeur binnen de RL

- inzicht in de administratieve automatisering, kennis van WP 6.0 is vereist

- zelfstandig kunnen werken

- goede contactuele vaardigheden

- ruime mate van flexibiliteit

- goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift

Aanstelling geschiedt voorhands voor een periode van 2 jaar.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring f 3.507,- bruto per maand bij een full-time aanstelling (max. schaal 5 BBWO).

Info: A. Verweij 881601.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Cultureel verdrag Japan

In het kader van het cultureel verdrag met Japan worden vier Monbusho Research Scholarships voor anderhalf of twee jaar onderzoek (aanvang 1 april 1996 of 1 oktober 1996) beschikbaar gesteld door de Japanse overheid. Selectie hiervoor zal in september 1995 plaatsvinden. Op het moment van vertrek dienen kandidaten afgestudeerd te zijn. Kennis van de Japanse taal is vereist.

Meer informatie: Ika Ploumen, BIS/ISIS, tel. 883513.

17th Study Tour of Japan Essay Contest

De Japanse Ambassade kondigt de Japan Essay Contest aan. Van de ingediende essays zullen 50 personen tussen de 18 en 32 (afkomstig van de EU-lidstaten) uitgenodigd worden op kosten van de Japanse overheid, een study tour door Japan te maken. Het essay dient te gaan over:

- 'The Relationship between Japan and the Netherlands: the present state and the best ways to promote it', of

- 'The Perspective of the ties between Japan and Asia-Pacific'.

Het essay kan in het Engels, Frans, Duits, Italiaans of Spaans worden ingediend. Sluitingsdatum voor het indienen van de essays: 20 april 1995.

Meer informatie: Ina Engelen, BIS/ISIS, tel. 883211.

Openingstijden

Het spreekuur 'studeren in het buitenland' wordt gehouden in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219, en wel op:

maandag: gesloten

dinsdag/woensdag/donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur

vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur

RL-AGENDA

17-03 Promotie G.A.J. Ponjee, 14.00 uur
17-03 Afscheidsrede prof.dr. A.J. van der Linden, 16.00 uur
20-03 Lezing: "Vertalen tussen culturen" door C. Koster, Siegelzaal, Kap2, aanvang: 20.00 uur, toegang gratis, info: Orakel
21-03 Symposium "Zaken doen met China: is er meer dan het Zuiden?", TS53, aanv. 10.00 uur, info: 043-250869/252162
22-03 Onderwijsmiddag aanvang: 14.00 uur, Blauwe Zaal UNS50, inschrijven voor 13 maart bij Griffie UR 883166/3170, de middag is bedoeld voor studenten en docenten, toegang gratis
23-03 Promotie E. Coonen, 12.00 uur

23-03 Symposium "Gelijkheid en ongelijkheid in het universitaire bestel", 13.30 uur, TS53, 16.00 uur: afscheid drs. L.E.H. Vredevoogd waarna om 17.00 uur receptie in het Trefcentrum, info: 883154
24-03 Promotie H. Bekkering, 14.00 uur
24-03 Inauguratie prof.dr.ir. W.E. Bijker, 16.30 uur
29-03 Lezing: dr. H. Merkelbach, RL; "Trauma en geheugen; recovered memories", 16.30 uur vergaderzaal no.3, nivo 1 azMaastricht. Info: Y. Stevens 877440
30-03 Symposium "De WGBO ten doop" aanvang: 09.45 uur
kosten niet-studenten 100,-, studenten 35,- incl. lunch, drankjes en map, MECC,

info: 043-881718/1714
30-03 Promotie A.G.M. van Oosterhout, 16.00 uur
30-3 Workshop on non heart beating donors, Kasteel Vaeshartelt, info: mw. M. Frank-Roovers tel. 043-619192
31-03 Promotie M.H. Booster, 14.00 uur
31-03 Promotie N.H.H.J. London, 16.00 uur
31-03 Jaarlijkse urologische Euregio Meeting 1995, thema "Andrologie", zaal 4, nivo 4 azM
06-04 Promotie L.W.M. Delsen, 14.00 uur
06-04 Promotie L.J.H. Molenberg, 16.00 uur
07-04 Promotie J. Joosten, 14.00 uur
07-04 Congres: "The European Private Company 2" collegezaal Zwi4, info: METRO 043-883060
08-04

Afspraken dienen gemaakt te worden bij:

Ina Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

DIENT STUDENTENZAKEN

!!!!!! "Als gevolg van verbouwingswerkzaamheden in de hal Lenculenstraat kan het zijn, dat van onderstaande openingstijden moet worden afgeweken. Wij vragen hiervoor je begrip." !!!!!

Afstudeerfonds RL

Besturen van studentenverenigingen en -organisaties hebben tot 1 april a.s. de tijd om besturen uit de periode van vóór het studiejaar 1994/1995 voor te dragen als potentieel gegadigden voor het Afstudeerfonds RL. Zij dienen hun opgave met een kopie van het uittreksel van het verenigingsregister van de KvK op te sturen naar het secretariaat van de dienst SZ, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Studentendecanaat

MILITAIRE DIENST: AFSCHAFFING OPKOMSTPLICHT

Op 1 jan. 1997 wordt de opkomstplicht afgeschaft. De laatste lichting zal worden opgeroepen in april 1996. Tot die datum zal bij het oproepen van dienstplichtigen voorrang worden gegeven aan degenen die daar geen bezwaar tegen hebben. M.i.v. 1 febr. j.l. is het Min. van Defensie gestart met de inventarisatie van een eventuele opkomstbereidheid. Studenten die uitsluitend voor militaire dienst hebben tot een datum na juni 1995 ontvangen t.z.t. een brief waarin gevraagd wordt naar de bereidwilligheid om in dienst te gaan. Wil je niet in dienst, dan hoeft je verder niets te doen. Als je geluk hebt, word je dan niet meer opgeroepen. Wil je wel in dienst, dan moet je het meegezonden 'Aanmeldingsformulier' terugsturen. Vanaf juli 1995 zullen de lichteningen zoveel mogelijk worden samengesteld uit de groep 'bereidwilligen'. Als je geen formulier terugstuurt, moet je er niet op rekenen dat je niet meer in dienst hoeft. Het is n.l. onwaarschijnlijk dat men uit het bestand bereidwilligen voldoende dienstplichtigen kan recruter. Daarom zullen er tot april 1996 nog steeds dienstplichtingen worden verplicht om op te komen. Voor verdere info: Studentendecanaat, inloopsprekuren di. en do. 14.00 - 16.00 u. Lenculenstr. 26.

Centrale Studentenadministratie (CSA)

Bij verlies/diefstal van collegekaart/bewijs van inschrijving. Aanvraag formulier voor een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving is bij de balie te verkrijgen. Kosten: collegekaart f 10,-, bewijs van inschr. f 2,50, bij aanvraag te betalen. Openingstijden: ma. t/m do. 14.00-16.00u., vr. 10.00-12.00u. Tel. spreekuur: ma. t/m vr. 9.00-10.00 u. Adres: Lenculenstr. 26, tel. 043-883979.

Beschikbaarstellen van adressen.

Projectorganisatie Verplegingswetenschap in Utrecht vraagt namen en adressen van (oud)studenten Verplegingswetenschappen voor een uitnodiging voor de studiedag "Verpleegkundig Model Betty Neuman", van concept tot gebruik in de praktijk. In het kader van de Wet Persoonsregistratie kunnen personen, die hier bezwaar tegen hebben, binnen een week schriftelijk beroep aantekenen bij mw. L. van Coppenolle, Hoofd dienst Studentenzaken, postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Loopbaan Advies Centrum

Wist je dat je op het Loopbaan Advies Centrum documentatie en info kunt vinden die je kunt gebruiken bij je oriëntatie op het soort baan die je na je studie wilt gaan doen. Voorbeeld: beroepenboeken, functieprofielen, werkgeversinfo. Je kunt een afspraak maken met de loopbaanadviseur Marloes Rikhof (883395/883518). Zij kan je bijv. ondersteunen bij het opzetten van een sollicitatieplan. Adres: Bouillonstr. 11. Openingstijden ma t/m do van 11.00-16.00u. en vr van 09.00-13.00u.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden balie Studiefinanciering. Ma. t/m do. van 11.00-12.30u. en 13.00-16.00u. Op vrijdag is de balie gesloten. Op werkdagen is het Steunpunt telefonisch bereikbaar van 9.00-16.30u. Tel. 050-997755.

HOVO

Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO).

- 20 mrt 10.30 u. Collegezaal Nieuwenhof, aanschuifcolleges Cultuur- en Wetenschapsstudies (prof. Labrie) - 21 mrt 13.00 u. Bou.1-3, feestzaal, Dieptepsychologie en literatuur.

- 22 mrt 13.00 u. kap.2, 0019, Het Goede Leven.

- 22 mrt 14.00 u. Bou.1-3, feestzaal, Cultuur en samenleving, antropologische verkenningen.

Bij de aanschuifcolleges is aanmelding bij HOVO-RL (883550) verplicht.

LV&S

Golf gevorderden cursus

Wo. 15 mrt. start een cursus golf voor gevorderden olv R. Kok in sporthal Randwijk. Cursusduur: 5 lessen. Tijd: 14.45-15.45 u. Kosten: f 40,-. Max. 7 deelnemers. Inschrijven bij LV&S.

Indoorsportweek 1995

In de week van ma. 20 t/m do. 23 mrt. wordt de Indoorsportweek georganiseerd met de volgende activiteiten: een watertienkamp, RL-kampioenschappen badminton, bridge, roei-ergometer, tennis indoor, schermen en squash, een spookvolleybaltoernooi en de indoor survival run. Kosten: sportk.houders gratis, anderen betalen f 3,- pp per activiteit. Meer info bij buro LV&S.

Step aerobic cursussen

Op 30-03 a.s. starten 2 nieuwe cursussen step aerobic in sporthal Randwijk o.l.v. J. Duchateau: 18.30-19.30 u. beginners, 19.30-20.30 u. gevorderden. Prijs f 20,- voor 6 lessen van 1 uur.

Tennis outdoor cursussen

In de week van ma. 3 apr. starten 6 cursussen tennis outdoor olv B. Hendrickx op de tennisbanen in Heugem. De keuze bestaat uit: ma., di. of do., er zijn 4 nivo's t.w. beginners, licht gevorderd, gevorderd en ver gevorderd. Cursusduur: 8 lessen van 1 uur. Tijden: ma. 15.30-18.30 u. (3 nivo's), di. 16.00-18.00 u. (2 nivo's) en do. 16.00-17.00 u. Prijs: f47,50 sportk.houders, f 37,50 Stennisleden. Inschrijven bij LV&S.

Luss

Op 16-17+18 mei a.s. worden in Groningen voor de 37e keer de Grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen gehouden in 10 verschillende sporttakken. Hieraan zullen naar verwachting ca. 1.500 studenten deelnemen.

Voor verdere info/inschrijving kun je terecht bij de LUSS.

Agenda Saurus

Konditietraining maandag 18.30 - 19.30 u. sporthal Randwijk.

STUDIUM GENERALE

CHAOS

De derde lezing uit een programma over chaos gaat over 'Zelfstructure-ring in evoluerende bioinformatische systemen' en wordt gehouden door mw.prof.dr. P. Hogeweg, hoogleraar bioinformatica, Un. Utrecht. In deze lezing wordt de rol van chaos in de bioinformatica behandeld. Hogeweg betoogt dat chaotisch gedrag en het behoud van de (bio)diversiteit het gevolg is van de interactie tussen het evolutieproces en de veranderingen in de ecologie. Di. 21 mrt., 20.00u., Nieuwenhof Zwingelpot 4, toegang: gratis.

OORLOG EN GEWELD

De tweede lezing uit een programma over oorlog en geweld gaat over 'Oorlogsgeweld in sociologisch perspectief' en wordt gehouden door prof. dr. H. de Lange, hoogleraar politicologie, RU Groningen. Verklaringen van de toepassing van buitensporig geweld op het slagveld zoekt De Lange bij Von Clausewitz. Volgens deze zijn haat en vijandschap altijd al latent aanwezig. Do. 23 mrt., 20.00u., Aula Tongersestr.53, toegang: gratis.

CULTURELE DAG: over angst en geweld

Het thema angst en geweld staat centraal op de culturele dag die i.s.m. Koko wordt georganiseerd. Overdag zijn er workshops en 's avonds een voorstelling 'The Game Room' op basis van teksten van Jean Cocteau door Margot Nies en Terence Roe, een concert door slagwerkers van het Conservatorium M'tricht, interviews met filmregisseur Ian Kerkhof en kunstenaar Jan Montyn en filmvertoningen. Daarnaast verzorgen acteurs van de Stichting Bink en studenten van de Toneelacademie Maastricht korte optredens. Vr. 24 mrt., 14.00u., Kumulus theater Herbenusstr.89, toegang: f 7,50 in de voorverkoop/f10,00 aan de kassa.

WETENSCHAPSWINKEL

Schrijf je in als geïnteresseerde student-onderzoeker. Onderzoeken voor diverse studierichtingen staan op stapel. Onderzoeken gelden als onderwijsverplichting.

Recent verschenen o.a. de volgende rapporten: Marion Schepers, Maatschappelijke integratie van verstandelijk gehandicapten voor arbeid: juridische complicaties. M. de Rijke, Hoe ondersteunt het Steunpunt Zelfzorg Limburg? M. Bovee, Over toegang gesproken. Voorzieningen voor gehandicapten. Een vergelijking van de oude en nieuwe wetgeving. T. Tinneveld, Vrouwelijke vrijwilligers binnen de FNV-Limburg. Motivaties en belemmeringen. M. de Ruyter, Toekomstscenario's Ouderenzorg Landgraaf.

Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel.: 883120.

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

KOKO

- 17 mrt: KOKO'S swing uit de kerk-feest !!!!!

Met the straight sout band en happy hour van 20:30 tot 21:30. Dominicanerkerk.

- 24 mrt: CULTURELE DAG !!

MST Projectmanagement

Stichting MST Projectmanagement bemiddelt tussen gevorderde economiestudenten en het bedrijfsleven inzake wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Door het uitvoeren van deze projecten kunnen studenten de theorie in praktijk brengen en relevante werkervaring opdoen. Om de kwaliteit naar bedrijven toe te waarborgen, krijgt de student begeleiding vanuit de RL en vanuit MST. Heb je interesse, kom voor meer info tussen 13.30 en 16.30u op de Abtstr.4, kamer 0.004 of bel 883927.

NSEM

Stud.vakbond NSEM behartigt de belangen van alle studenten in M'tricht, zowel op universitair als op landelijk nivo. Je kunt ons altijd bellen met vragen, opmerkingen en klachten over je studie, studiefinanciering, huur van je kamer, enz. Spreek je naam, tel.nr., datum op ons antwoordapparaat in en wij bellen je zsm terug! Elke woe. zijn wij van 20.00-22.00 te bereiken: NSEM, Oude Tweekbergerpoort 2, k.2.003, tel. 883142.

RKSV Servatius

Elke wo.avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducties. Boschstraat 97, Maastrecht, tel.211126

- 16 mrt: 20.00u. Film met Engelse humor i.s.m. SIB.

- 22 mrt: 20.30u. Video-avond over boogschieten als voorbereiding op het echte schieten, waarschijnlijk in april. Kosten: f2,50 leden, f3,50 niet-leden.

Studentenkerk "De Deur" Maastricht

Elke zondag 11.00 en 18.00u. en woensdag 19.30u. Past. Habetsstr.40 (zijstraat Emmaplein) Info: Paul, 479843 of Daniel, 261588

- 23 mrt: Rock night!! Met live optreden. Sandersweg 45 (vlakbij Fort Willem) Maastricht. Info: Erik,

436400. Toegang vrij.

Thema-avonden: Elke dinsdagavond om 20.00u. bij Daniel Smeenk. Wijckerbrugstr.51. Info: Daniel, 261588.

Tafelstraat

- 20 mrt: 20.00u. Groep Spiritualiteit, Bijbelwondergroep over "Lijden". - 21 mrt: 18.00u. Koorrepetitie; 19.30u. Literatuurgroep "Howards End"; 20.00 u. Filosofiegroep Rorty.

- 22 mrt: 17.00u. Yogagroep; 20.00u. Verhalengroep; Spiritualiteitsgroep; Toneelrepetitie.

- 23 mrt: 18.00u. Tafelen, samen koken en eten. Opgeven voor 12.30u. Welkom op Tafelstraat 13 voor een praatje of een gesprek met een van de pastores (tel.21 56 51).

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Promotie dr.drs. J.Chr. Perrenet

Op 3 maart j.l. verdedigde J. Chr. Perrenet, faculteitsonderwijskundige bij FdAW, zijn proefschrift "Leren probleemoplossen in het wiskunde-onderwijs: samen of alleen. Onderzoek van wiskunde leren bij 12- tot 16-jarigen" aan de Universiteit van Amsterdam. Promotor was Prof.dr. J. Terwel (UvA) en co-promotor dr. A. van Streun (RUG)

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden Onderwijsbalie

maandag: 15.15 - 15.45 uur;

dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;

donderdag: 13.00 - 13.30 uur.

N.B.: De onderwijsbalie is gesloten van 14 t/m 21 april (paasvakantie) en van 01 t/m 05 mei (roostervrij)

Inroostering

Verzoek tot voorkeursinroostering voor de 6e blokperiode kan t/m 13 april 1995 schriftelijk worden ingediend bij Bureau Onderwijs (voor voorwaarden zie studiegids/wegwijzer).

Inschrijven jaar 1 of 2 blokperiode 6

Studenten die een blok/practicum uit jaar 1 of 2 moeten inhalen in de 6e blokperiode kunnen zich inschrijven met een inschrijfformulier t/m 13 april 1995.

Indien je alleen een toets wilt maken geef dit dan aan op het inschrijfformulier. Je zult dan niet worden ingeroosterd. Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie.

Schrijfpoddracht jaar 2

De schrijfpoddracht moet worden ingeleverd op 08 mei.

Agenda CWSv-Orakel

Openingstijden Orakelkamer:

ma. t/m do.: 13.00 - 14.00 uur

ma. t/m do. reductiebureau geopend: 13.00 - 14.00 uur

*Op donderdag 16 maart organiseert Sv Orakel een groots feest op de faculteit in de Kapoenstraat 2. Aanvang: 20.00 uur.

Toegang: Orakelleden fl. 5,-, niet-leden fl. 7,50. Komt allen!

*Op maandag 20 maart vindt de derde lezing uit de lezingencyclus "Verhalen over vertalen" plaats. Cees Koster zal die avond spreken over "Vertalen: Teksten tussen culturen".

Plaats: Spiegelzaal, Kapoenstraat 2. Aanvang 20.00 uur, toegang gratis.

ECONOMIE

Toetsrooster 2e semester 1994/'95

In het toetsrooster zijn de volgende schriftelijke toetsen komen te vervallen:

Pag. 3, 1506H Herk. kennistoets 2.2 Organisatie

Pag. 4, 1505H Kennistoets 2.3 Marketing HEAO

Pag. 6, 2051V Nationalism..

Pag. 6, 2057V International relations

Pag. 6, 4006V Multivariate statistiek

Pag. 6, 5027K Projectmanagement

Pag. 6, 5038K Analyse, ontwerp...

U dient zich met de blokcoördinator in verbinding te stellen over de wijze van toetsing.

Wijzigingen toetsperiode 3 - toetsrooster 2e semester '94/'95

Pag. 5, herkansing FIS 2.5.-2.6.BE: **31.03** van 13.00 tot **14.30 uur**

Pag. 5, herkansing FIS 3.1.BE: **31.03** van 13.00 tot **14.30 uur**.

Consulting-hours Quantitative Methods 2.2

Before the resit on march 31 there will be an opportunity to ask question about QM 2.2 on wednesday , the 29th of march, in room 0.090, from 13:30 - 15:30 (STAT-part) and from 16:00 - 18:00 (OR-part).

H. de Graaff, coordinator.

OAT BE Herkansing - herhaalbericht

Voor de herkansingtoets OAT BE kan vanaf 14 maart a.s. bij de Onderwijsbalie een extra artikel worden afgehaald. Over dit artikel zullen vragen worden gesteld in de OAT BE.

Blok Business Marketing (vakcode 5022V) - herhaalbericht

In tegenstelling tot de aankondiging in de studiegids is het verplichte boek bij dit blok: Michael D. Hutt & Thomas W. Speh, 1995, Business Marketing Management 5th ed, The Dryden Press.

EFM

EFM Algemeen

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging die haar doel kent in het behartigen van de belangen van de Economie-, Econometrie- en Internationale Bedrijfskundestudenten in de ruimste zin des woords.

Bij de receptie TS53 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM". Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, Imperator, MMA, COMAX, SIGMA, AEQuilibrium, Vectum, Studieprojecten EFM, EFM Special Projects, Eloquent en Hoofdbestuur).

SIGMA, AEQuilibrium, Vectum: kamer 1.002 - telnr. 883790

EFM Studieprojecten, EFM Special Projects: kamer 0.002 - telnr. 883931

MMA, COMAX: kamer 1.004 - telnr. 883779

Alfa, Imperator: kamer 1.006 - telnr. 883788

Eloquent: kamer 0.007 - telnr. 883777

Hoofdbestuur en IAD zijn verhuisd: kamer 2.013 - telnr. 883940

Kantooruren EFM Hoofdbestuur iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren COMAX iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren MMA iedere werkdag van 11.00-12.00

Kantooruren SIGMA ma-do van 13.00-14.00

Kantooruren AEQuilibrium woensdag van 10.00-11.00

Kantooruren Imperator woensdag van 10.00-12.00

EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat 4. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen. Verder liggen er inschrijfformulieren voor allerhande business courses en brochures over loopbaanperspectieven bij diverse bedrijven. Inschrijfformulieren voor Business Courses/ Workshops

* folder ir. C. Wit fonds "Werpt uw scriptie een nieuw licht op de logistiek.....?"

* Informatie over de studie Internationale Bedrijfskunde en de afstudeer-richting Internationale Management

* KPN-business course

* STEP inhousedag

* Travel bursaries Shell

EFM Special Projects

EFM heeft een nieuw fenomeen opgestart: de Special Projects.

Onder deze noemer zal er in het begin van het volgende academische jaar een groot congres worden georganiseerd. Geïnteresseerd? Neem contact op met: Marcel Dévény, EFM Hoofdbestuur. Telnr. 883940, kamer 2.013, Abtstraat 4

EFM-Agenda

Alfa

20 maart: Engelse week, thema Londen-reis

22 maart: AV Alfa

18-22 april: Londenreis in samenwerking met Imperator

COMAX

zoekt nieuwe actieve leden; informatie tijdens kantooruren op de Comax-kamer.

SIGMA

Wordt dit half jaar nog lid van de studentenbeleggingsvereniging SIGMA ! Voor maar f. 25,- ipv f. 47,50. Interesse ? Kom langs tijdens fondsgroepvergadering of ALV. We staan iedere dinsdag om 19.30 in de hal van de FdEW.

MMA

Interuniversitair Marketing Magazine Mark it biedt redactieplaatsen aan. Informatie: MMA 043-883779, Willem Wijnen 043-619402.

Imperator

18-22 april: Londenreis in samenwerking met Alfa georganiseerd

AEQuilibrium

Available: exam-books for second year IES or AE students.

Info 615972 or office-hour

22 maart: Pizza evening; do-it-yourself pizza. Info tel 432456 or 258132 or office hour

Vectum

24 maart: excursie ORTEC

WASO

20 maart: WASO maandag 19.30h kamer 0.006 TS53

3 april: WASO maandag 19.30h kamer 0.006 TS53

Ondernemingsplancompetitie - sponsor Rabobank

23 maart: lokale finale; locatie wordt nog bekend gemaakt

St. Studieprojecten EFM

21 maart: symposium China; aanvang 10.00

Sprekers zullen zijn: dhr. Cohen, dhr. Albeda, dhr. Hu (Rijkshogeschool tolkvertaler), dhr. Homburg (Uni-Invest), dhr. Develing (AKZO China BV), dhr. Tideman (ABN-AMRO)

Daarnaast zullen er parallelsessies worden gehouden waarin specifieke vaktechnische onderzoeken gepresenteerd zullen worden.

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie is dinsdag, woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur.

AIIEEC is de grootste internationale studentenorganisatie voor en door studenten economie en aanverwante wetenschappen.

Na een zeer succesvolle Training 2000 kijken we alweer uit naar de volgende AIIEEC-activiteit: **De Carrièreweek**. Van ma 24 t/m do 27 april zal alles in het teken staan van de opvolger van de Bedrijvendagen. Voor informatie en kaartverkoop kun je van ma 13 t/m vr 24 maart terecht bij het standje in de hal van TS53.

GENEESKUNDE

Bureau Onderwijs

Informatiebalie en Bureau Onderwijs dicht: in de onderwijsvrije week van Pasen (17-21 april) is zowel de Informatiebalie (kamer 1.150a) als het bureau Onderwijs (niveau 3) niet voor studenten bereikbaar.

Bloktoetsen

Bloktoets 2.5 vrijdag 24 maart 11.30-13.30 uur Sporthal De Heeg

Bloktoets 4.5 maandag 27 maart 14.00-16.00 uur Sporthal De Heeg

LET OP IN WELKE SPORTHAL U ZIJN MOET!!

Studentensprekkuur studentenfractie Geneeskunde (SFG)

Elke eerste woensdag van de maand van 12-14 uur in kamer 1.155. Heb je vragen of problemen of voorstellen op het gebied van onderwijs, examencie, studiebegeleiding etc? De SFG zal de problemen inventariseren en in overleg treden met de desbetreffende commissies/personen. Kom 5 april naar kamer 1.155!

MFV REFLEX

Commissie Travel zoekt enthousiaste mensen om een grote reis te organiseren. Heb je interesse, bel dan Mieke (043-634482) of Mark (043-638575) of Christiane (043-634682).

Woensdag 12 april 1995 organiseert de interfacultaire stichting MSOS (Medische Studentenorganisaties Ontwikkelingssamenwerking) een symposium met de titel "Levensvatbaar, praktijk en toekomst van primary health care" in Nijmegen.

Het symposium wordt om 10.30 geopend door de dagvoorzitter en wordt om 16.30 beëindigd met een borrel in Het Kasteeltje. Kaarten zijn te verkrijgen op de geneeskundefaculteiten van de Universiteit van Nijmegen, van Rotterdam, Amsterdam, Groningen en Maastricht of te bestellen bij de MSOS, tel. 020-6811678. De kosten: f 7,50 voor studenten i.b.v. een weekendkaart; f12,50 voor studenten i.b.v. een weekkaart; f20,- voor niet-studenten. Bij de prijs zit een lunch en de borrel inbegrepen.

Activiteiten-agenda M.F.V. Reflex

di 14-3 Film 'the Flintstones' in de blauwe zaal, 16.00 en 19.00 uur

Meer informatie: in de Reflexkamer 1.153A UNS 50 (043-881181)

of op de posters

Bureau Internationale Betrekkingen

Wijziging lokatie!! Infotheek geopend vanaf 1 februari. Lokatie UNS50 kamer 1.143, nivo 1. Tel. 881173.

Spreekuren dinsdag en vrijdag van 12.30-14.00 uur. Tevens donderdag geopend van 10.30-11.00; gelegenheid om zelf info te verzamelen; op dat tijdstip is er echter geen spreekuur!

Aio-cursus

Het PAOG-bureau van de UvA organiseert in mei een aio-cursus "Methoden en technieken in de Celbiologie". Voor meer informatie bel 020-566 4801.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Openingstijden Bureau Onderwijs FdGW

De balie van Bureau Onderwijs is open van 10.00-11.00 uur (tevens AGORA-reductiebureau) en van 15.00-15.30 uur. Alleen in de ochtend, behalve op dinsdag, worden boeken verstrekt die betaald moeten worden. Het spreekuur van Bureau Onderwijs is van 10.00-11.00 uur en van 15.00-16.00 uur. Wij verzoeken jullie vriendelijk toch dringend aan deze tijden te houden.

Wetenschappelijke presentatie van afstudeerwerkstukken Gezondheidsvoorlichting (GVO)

De vakgroep Gezondheidsvoorlichting wil bevorderen dat de resultaten van goed stage-onderzoek, worden gerapporteerd in wetenschappelijk tijdschriften en op congressen. Hiertoe wordt door de vakgroep een beperkt budget gereserveerd waarmee jaarlijks enkele studenten een bijdrage kunnen krijgen voor een presentatie van resultaten op een congres binnen Europa. De bijdrage is bedoeld als vergoeding voor reis- en verblijfskosten alsmede de inschrijvingskosten van het congres. Een aanvraag moet voldoen aan de volgende voorwaarden: 1) Het stage-onderzoek moet wetenschappelijk voldoende interessant zijn. Om die reden moet de eerste begeleider akkoord gaan met de aanvraag. 2) Een bijdrage wordt alleen gegeven als een 'abstract' voor een presentatie is geaccepteerd door de congrescommissie (lezing of poster). Eerste begeleiders is mede-auteur. 3) De student zal in samenwerking met de eerste begeleider, op basis van het onderzoek een artikel schrijven voor een

„Dag en nacht gratis pinnen, ook in het buitenland?“

Ja hoor, dat zit ook in het Postbank Studentenpakket. Bel 06-0400.

POSTBANK

wetenschappelijk tijdschrift. 4) Het voorstel (incl. abstract) voor de presentatie wordt goedgekeurd door de voorzitter en secretaris van de vakgroep. Aanvragen richten aan: de voorzitter van de vakgroep Gezondheidsvoorlichting (GVO), Postbus 616, 6200 MD, Maastricht. Nadere informatie: Harm Hospers (tel: 043-882399).

Massagecursus

Aankondiging massagecursus; 5 lessen van 2 uur elk. Op maandag- en dinsdagavond vanaf 20 resp. 21 maart. Kosten bedragen fl. 50,- voor leden en fl. 55,- voor niet-leden. Voor meer informatie en inschrijvingen kun je tijdens het spreekuur (10.00-11.00u) terecht. Studenten die zin hebben om de F.I.C. 1995 mee te organiseren kunnen zich ook tijdens het spreekuur opgeven. Kandidaten die interesse hebben in de functies voorzitter en secretaris kunnen zich voorsnog aanmelden door een brief te schrijven en deze in het AGORA postvak te deponeren ofwel door te bellen: 881445.

Heb je commentaar over het GW-onderwijs? Vul dan een klachtenbriefje in bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW) en deponer deze in de klachtenbus. Let op de lichtkrant en posters voor meer informatie!!!

Student(-e) gezocht voor een stage-onderzoek

Het onderzoek betreft de evaluatie van een drietal voorlichtingsinterventies ter verbetering van de inhalatietechniek ten behoeve van de inname van medicatie door CARA-patiënten. De medicamenteuze behandeling is van de belangrijkste pijlers in de behandeling van CARA-klachten. Tegenwoordig worden veel CARA-medicijnen ingenomen via inhalatoren. Willen medicijnen echter voldoende werkzaam zijn, dan is het noodzakelijk dat patiënten beschikken over een optimale inhalatietechniek. Onderzoek heeft aangetoond dat aan de inhalatietechniek van patiënten veel verbeterd kan worden. Het doel van de onderhavige studie is na te gaan of en met welke voorlichtingsmethode de inhalatietechniek van CARA-patiënten kan worden geoptimaliseerd. De stage zal plaatsvinden in het St. Joseph ziekenhuis te Veldhoven op de longafdeling, onder verantwoordelijkheid van dhr. Tan (Longarts). De stage duurt ongeveer 6 maanden. De voorkeur gaat uit naar een student(-e) GVO met enige affiniteit voor patiëntenvoorlichting en/of CARA. Er zal worden samengewerkt met het bureau Patiëntenvoorlichting van het St. Joseph Ziekenhuis. Aanvang stage: zo spoedig mogelijk. Contactpersoon: Ilse Masters (gvo/882227); Dhr. Tan (040-588000)

Blok 3.6.v Inleiding Probleemoplossen met PASCAL

De studenten van blok 3.6.v worden dringend aangeraden het boek 'Schoolboek Turbo Pascal 7.0' van Ronald Beekelaar (ISBN 90-5160-501-3) aan te schaffen (prijs ongeveer fl. 70,-). Verkrijgbaar in de academisch Boekhandel te Deb 1. Siebren Groothuis, coordinator, tel.: 882229/2240.

G.V.O.-Triano

Es dich nach Vastelaovond nog tot bezinning komst: weurt actief bieje uit aait GVO-Triano. Zowel de Nieuwsbrief, als de onderwijscommissie zien uit naar frisse, gemotiveerde krachten. Voor meer informatie over de eerstgenoemde commissie kun je terecht bij Rudi (tel. 00-3212457009) voor de laatstgenoemde bij Marieke, tel.: 615764, postvakje GW94244.

Gevraagd student voor jaarwerkstuk

Onderwerp: taal- en spraakstoornissen bij jonge kinderen (0-5 jaar) in kaart brengen. Specifieke aandacht voor fonologische en morfosyntactische taalontwikkelingsstoornissen. Tevens effectiviteit van diverse behandelingen beschrijven. Literatuuronderzoek (review) naar prevalentie, incidentie, risicofactoren, effectiviteitsstudies etc. Student(e) Gezondheidswetenschappen gezocht met interesse in dit gebied. Meer informatie is verkrijgbaar bij Miranda Dirx, vakgroep Epidemiologie, tel.: 882363.

Mededelingen Bureau Internationale Betrekkingen FdGW

Cursus Adapted Physical Activity

In samenwerking met een aantal universiteiten loopt in het kader van het Erasmusprogramma van september 1995 tot en met maart 1996 een cursus Adapted Physical Activity. Het programma biedt een post-graduate universitair programma over sociale, agogische en technische aspecten van bewegingsprogramma's voor populaties lichamelijk en geestelijk gehandicapten. De eerste maanden bestaan uit een cursorisch deel, dat in Leuven wordt gegeven (in het Engels), terwijl de laatste 3 maanden bestaan uit een stage. De gehele cursus wordt afgesloten met een scriptie, waarna de titel Master of Adapted Physical Activity wordt verleend. Vanuit Maastricht kunnen 2 BVV-studenten aan dit programma deelnemen. Dit betreft mensen in het laatste studiejaar, die hun keuze en stageperiode hiervoor kunnen gebruiken. Nadere inlichtingen: Annie Simon, Bureau Internationale Betrekkingen Gezondheids-wetenschappen., kamer 1.301 (Uns50), tel.: 1874.

12th International Summer School on Primary Health care van 24 Juli tot 13 Augustus 1995 in Izmir Turkije

Nadere inlichtingen: Annie Simon, kamer 1.301 (Uns 50), tel.: 1874

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

- Opsteltitels avondopleiding jr. 4, 5 en 6. Bij deze opsteltitels zal een handleiding voor het maken van een opstel worden uitgereikt. Avondstudenten die dit nog niet hebben ontvangen kunnen deze handleiding alsnog aan de onderwijsbalie ophalen.

- Opsteltitels dagopleiding jr. 2, 3 en 4 vanaf 15 maart a.s. Bij deze opsteltitels zal een handleiding voor het maken van een opstel worden uitgereikt. Dagstudenten die dit nog niet hebben ontvangen kunnen deze handleiding alsnog aan de onderwijsbalie ophalen.

Colleges

15.03: college Criminaliteit NR 10.45-12.00 uur Collegezaal TS53. 'Algemene beginselen van behoorlijke strafrechtspleging' door G. Mols. 15.03: college Criminaliteit NR 12.15-13.15 uur Collegezaal TS53. 'Selectiviteit van strafrechtelijke organisaties' van A. Jettinghof. 16.03: college Intern. en Eur. recht (avondopleiding) 19.30 uur Collegezaal Zw4.

22.03: college Criminaliteit NR 10.45-12.00 uur Collegezaal TS53. 'De betekenis van EVRM voor de nationale strafrechtspleging' door Th. de Roos. 22.03: college Criminaliteit NR 12.15-13.15 uur Collegezaal TS53. 'Strafrechtelijk bewijs' door H. Crombag. 22.03: college Strafprocesrecht 16.15-18.15 uur Collegezaal Zw4.

23.03: hoorcollege Bedrijf (avondopleiding) 18.00 uur pract 1001bN. 'Goederenrecht' door R. de Groot. 29.03: college Criminaliteit NR 10.45-12.00 uur Collegezaal TS53. 'Internationaal strafrecht' door H. v.d. Wilt.

29.03: college Criminaliteit NR 12.15-13.15 uur Collegezaal TS53. 'De zin van straffen' door N. Roos. 30.03: college Intern. en Eur. recht (avondopleiding) 19.30 uur Collegezaal Zw4.

06.04: hoorcollege Bedrijf (avondopleiding) 19.00 uur pract 1001bN. 'Faillissementsrecht' door M.J. v.d. Aa.

Wijziging colleges avondopleiding

Voor jaar 3 en 4 van de avondopleiding, blok Internationaal en Europees recht, is het volgende gewijzigd in het collegerooster: de colleges van 16.03, 30.03, 04.05, 18.05, 08.06 en 15.06 beginnen om 19.30 uur i.p.v. 18.30 uur.

Introductiecollege Fiscaal Recht

Voor 1e-jaars Rechtenstudenten wordt er een introductiecollege Fiscaal Recht gegeven door Prof. dr R.E.C.M. Niessen "De fiscaal voordeligste weg" en Prof. dr A.H.M. Daniels "Tax haven" op 22 maart a.s. van 13.00-15.00 uur in de Statenzaal OG.

ELSA

The European Law Students' Association (ELSA) Nederland organiseert van 1 tot 8 april de Internationale Algemene Ledenvergadering van ELSA in Amsterdam. Hieraan zullen deelnemen de besturen van de 37 Europese ELSA-landen.

Academisch hoogtepunt zal zijn het Forum "Human Rights for Lawyers" op maandag 3 april in de Lutherse Kerk te Amsterdam, aanvang 15.30. Besproken zullen worden mensenrechten(-instrumenten), (in-)directe doorwerking in nationale rechtsstelsels en de Europese Unie, en implicaties voor de juridische praktijk.

Sprekers zullen zijn Prof.dr. P.R. Baehr, prof.mr. Th.C. van Boven, Prof.mr. E.A. Alkema, en een spreker van de Europese Unie.

Met deelnemers van Lapland tot Turkije en Ierland tot Rusland belooft het een interessante discussie te worden! Inlichtingen bij Mayke Huijbregts en Thomas Henquet, ELSA-kantoor Amsterdam tel. 020-5252958, fax. 020-5253495, of tel. prive 020-6793603.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering

Voor Nederlandse studenten, Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten: maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.

BEURZEN

1995-1996 Forum Fellowships, European University Institute.

It offers research grants intended for scholars actively engaged in research on Citizenship.

STIR / SWOL 1994-1995

Studenten die in 1994-1995 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken. Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld: 31 maart 1995, 31 mei 1995, 30 juni 1995 (mits subsidie overblijft)

VOORLICHTINGSBIJENKOMSTEN ERTS / ERASMUS / EUROPEAN LAW SCHOOL

Op onderstaande data worden voorlichtingsbijeenkomsten gehouden over ERTS / ERASMUS / European Law School:

Do. 23 maart 1995, 17.30 uur: ERTS-studenten die '95/'96 naar buitenland gaan.

Woe. 26 april 1995, 17.30 uur: ERASMUS-studenten die '95/'96 naar buitenland gaan.

Woe. 10 mei 1995, 17.30 uur: a.s. ERTS-studenten + European Law School '95/'96.

Plaats wordt nog bekend gemaakt. Tijdens deze voorlichtingsbijeenkomsten worden ook de inschrijfformulieren uitgedeeld.

TAALCURSUS

- Instituto Picasso, Málaga, Spanje. Taal: Spaans. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur.

- Casa de Espanol Xelaju, Guatemala. Vakken: Spaans en Cultural Studies. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur.

- Malaca Instituto, Spanje. Taal: Spaans. Brochure verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering.

- Academia Iria Flavia, Santiago de Compostela. Taal: Intensive courses of Spanish. Folder verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering.

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

De nieuwe brochures zijn uit van:

-Magister Iuris Communis Programma. Programme: European and Comparative Law. Faculteit der Rechten, RL. Language: English. Tuition Fee: 3500 Dutch Guilders

- Katholieke Universiteit Leuven. Programme: general LL.M./focus on European Community Law.

Language: English. Tuition Fee: 240.000 Belgian Francs

- University of Nijmegen. Programme: European Business Law. Language: English. Tuition Fee: 11.200 Dutch Guilders

- The Chinese University of Hong Kong. Programme: International Asian Studies. Language: English

- Lund University, Sweden. Programme: Master of European Affairs. Language: English

- King's College London. Programme: Postgraduate studies in Law. Language: English. Tuition Fee: £ 2.350. Meer informatie: Josta Mommeritz

- University of Buckingham. Programmes: International and Commercial Law. and Socio-Legal Studies (July 1995). For more information: The University of Buckingham, MK18 1EG Buckingham

- Fordham University School of Law. Programmes: Master of Laws in Banking, Corporate and Finance Law and a Master of Laws in International Business and Trade Law. For more information: Graduate Program, Fordham Law School, 140 West 62nd Street, Room 429, New York, NY 10023, USA

- Katholieke Universiteit Brussel/Universiteit Saint-Louis. European Association for the Teaching of Legal Theory. Programme: Master's Course in Legal Theory/Mastère en Théorie du Droit 1995/1996

Deadline applications: 1 April 1995. Language: English or French. Tuition

Fee: approx. 450 ECU (18,000 BEF). Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University College London. Programme: M.A. in Legal and Political Theory. For further details and applications write to: Dr. S. Conway, History Department, University College London, Gower Street, London WC1E 6BT

- Stockholm University. Programmes: Master Programmes in Comparative and International Law, Master Programme in European Law. Deadline applications: 15 March 1995. Brochures liggen ter inzage bij Bureau Internationalisering

- University of Connecticut, School of Law. Programme: Master of Laws in United States Legal Studies 1995/1996. Deadline applications: 30 May 1995. Tuition fee: \$ 15,000. Brochure ligt ter inzage bij Bureau Internationalisering

- Europa College Brugge. Programme: Specialised European Studies; European General and Interdisciplinary Studies. Deadline applications: 15 March 1995. Tuition fee: The amount for 1994-1995 was 7.500 ECU for nationals of a country in the European Union and 10.500 ECU for nationals of other countries. Brochure ligt ter inzage bij Bureau Internationalisering

- The Chinese University of Hong Kong. Programme: International Asian Studies Programme 1995-1996. Language: English

- Universität des Saarlandes, Institut für Europäisches Recht. Programma: Magisterstudium der Rechte: Kernbereich des Zivilrechts sowie zwei Zusatzfächer nach Wahl. Verdere informatie: Dr. Jürgen Oechsler, Institut für Europäisches Recht, Professor Dr. iur Dr. rer. publ. Michael Martinek, M.C.J. (N.Y.), Postfach 1150, Universität des Saarlandes, 66041 Saarbrücken, Tel.: 0681 - 302 - 2122

- University of Cambridge. Programme: Postgraduate Studies in Land Economy; application of law. and economics to issues of land, property and the environment. Deadline for entries: 31 March 1995. For a full prospectus contact: Dr. Ian Hodge, Director of Graduate Studies, 19 Silver Street, Cambridge, CB3 9EP, tel.: +44(0)1223 337147, fax: +44(0)1223 337130

- The London School of Economics and Political Science (LSE). Programme: Law. Deadline applicationforms: 1 March 1995 is strongly advised! Programme: International relations. Deadline applications: 1 February 1995 is strongly advised! For more information contact: LSE, Houghton Street, London WC2A 2AE, tel.: 071-405 7686, fax: 071-831 1684

- Vrije Universiteit Brussel. Programme: Master in European Politics, Cultures and Societies (October - July). Further information: Vrije Universiteit Brussel, Department of Politics - Bruno Coppieters, Pleinlaan 2, 1050 Brussel, tel. 322 629 20 27

- Université de Liège. Programme: Diplôme d'Etudes Supérieures en Droit Européen; Maitrise en droit Européen. Further information: Institut d'Etudes juridiques Europeennes, Boulevard du Rectorat, 7 - bât.8.31, 4000 Liège, tel. 00.32 - 41/56.30.58

- Université de Liège. Programme: Multidisciplinary Master in European Studies. Deadline: 1 September 1995 at the latest! Brochure bij Bureau Internationalisering

- Lancaster University. Programme: European Legal Studies. Prospectus verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- Université de Nancy II. Programme: Le Magistère de Juriste d'Affaires Interne et Européenne. Prospectus bij Bureau Internationalisering

SUMMER COURSE

- The Hague Academy of International Law. 1st period: 3-21 July, Private International Law. 2nd period: 24-11 August, Public International Law. Language: English, French. Costs: 400 Dutch Guilders. Meer informatie: Josta Mommeritz

- Duke University School of Law and The Free University of Brussels (ULB) School of Law

Summer Institute in Transnational Law. period: 2 July - 1 August 1995. Location: Brussel. Deadline applications: 10 April 1995. Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University of Cambridge (UK). Summer School in English Legal Methods. Period: 5 - 30 July 1995.

Deadline applications: 1 June 1995. Informatie + aanmeldingsformulieren verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- The International Law Institute (US). Summer School in English, Orientation in the U.S. Legal System. Period: 10 July - 5 August 1995. Tuition fee: \$ 1650,-. Deadline applications: 15 May 1995

Brochure ter inzage bij Bureau Internationalisering

- Malaca Instituto, Espana. Summer courses Spanish language. Brochure verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- Duke University School of Law & The Hong Kong University Faculty of Law. Asia-America Institute in Transnational Law. Period: 2 July - 1 August 1995. Location: Hong Kong. Deadline: 10 April 1995

Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University of Leiden, Amsterdam, Columbia. Summer Program in American Law. Period: 2 July - 29 July 1995. Location: University of Amsterdam. Deadline: 31 March 1995. Tuition fee: FL 1500,-

Brochure bij Bureau Internationalisering

- International Institute of Human Rights, Strasbourg. Summer Program in Human Rights. Period: 3 July - 28 July 1995. Deadline for application-form: 31 May 1995. Deadline for financial request: 30 April 1995. Brochure bij Bureau Internationalisering

Broeken zonder Ritzen

RITZEN HELPT NIET, WIJ WEL!!

VAN BREE VRIJETIJD SKLEDING

muntstraat 16-18 maastricht

YELLOW BLUE VRIJETIJD SKLEDING

spilstraat 12 maastricht

en de andere van Bree en Yellow Blue

vrijetijdskleding in zuid nederland

Ritzen coupon: 10% korting

bij inlevering van deze bon
geldig tot 31 december 1995
m.u.v. afgeprijsde artikelen

De beste garantie voor je rijbewijs

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Proefexamen
- f 42,50 voor 60 min.

telefoon: 043 - 613798
autotel.: 06 - 52936738

Shell Travel Bursaries, Reizen met Shell

Hou je van reizen en verwacht je in 1996 of 1997 af te studeren? Dan is Shell bereid om je een bijdrage voor je reis te geven van fl. 1000,-. Shell wil -als meest internationale bedrijf ter wereld- aan mogelijk toekomstige werknemers laten proeven wat het is om een wereldburger te zijn, ook in een tijd van hoger collegegeld en lagere studiefinanciering... Dus formuleer een reisvoorstel en schrijf je in. Kijk op de posters of bel 070-3771775 voor een inschrijfformulier.

Oók dit jaar weer
zomer-kinderponykam-
pen met Yslanders,
nabij Teuven.
Bel voor info: Pony
Club St. Pieter,
043-260185

Ontspanningsmassage
voor vrouwen
Praktijk voor lichaamsgerichte therapie
Aisha Trimbach
Tevens: Postural Integration,
Reichiaanse ademtherapie,
Bio-energetica
Voor info of afspraak:
043-626477

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines
van Maastricht

Wycker Brugstraat 55,
Maastricht

Let's party.

Lucky Strike. Nothing else.

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

Agenda

14

donderdag 16 maart

Geweld: een filosofische zoektocht, lezing H. Achterhuis, Aula RL, 20.00

Dolly of Avocado's bij de Lunch, toneel, Alles is Drama, Kumulusheater, 20.00

Clavecimbelconcert, Remy Syrier, Waalse kerk, 20.00
Thuis, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

vrijdag 17 maart

Aanzichten van het wonen, lezing Architectuurfilosofie, Herman Kerkdijk, Academie van Bouwkunst, 14.00

Masterclass viool, Poolse componisten Roman Lasocki, Conservatorium, 20.00

Dolly of Avocado's bij de Lunch, toneel, Alles is Drama, Kumulusheater, 20.00

Dag vreemde man, tragi-komedie, Paul Röttger, Simone Rooskens e.a., Vrijthoftheater, 20.15

Thuis, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Concert of Venetian Masters, The Gabrieli Consort & Players, O.L.V. Basiliek, 20.30

zaterdag 18 maart

Dolly of Avocado's bij de Lunch, toneel, Alles is Drama, Kumulusheater, 20.00

Sequentia, Netwerk Oude Muziek, Cellebroederskapel, 20.15

Chopin, Bruckner, LSO/Symp. Ork. M'str, Vrijthoftheater, 20.15

Thuis, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

zondag 19 maart

Big Band Conservatorium, Conservatoriumconcert, Vrijthoftheater, 20.15

Beethoven, Sjostakovitsj, Borodin Strijkkwartet, Vrijthoftheater, 20.15

maandag 20 maart

Oblomov, Kleine Zaal Circuit, toneel De Trust, Toneelacademie, 20.30

dinsdag 21 maart

Masterclass viool, lezing, Conservatorium, 19.00
Zelfstructurering in evoluerende bioinformatische systemen, lezing P. Hogeweg, Nieuwenhofzaal, 20.00

Oblomov, Kleine Zaal Circuit, toneel De Trust, Toneelacademie, 20.30

Thuis, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Joep van Leeuwen, solo jazzgitaar, Café de Muze, 21.30

woensdag 22 maart

Conservatorium Jeugd Orkest, Conservatorium, 20.00
Die lustige Witwe, Hoofdstad Operette, Vrijthoftheater, 20.15

Thuis, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

Exposities

Omgevingsarchitectuur, Voorlichtingscentrum Maastricht, Stadhuysstr 5, t/m 30 apr, Openingstijden Stadsbalie

De Koffer van de Celibatair/La Valise du Célibataire, div. kunstenaars, aspecten van het reizen, Stationsgebouwen Maastricht, t/m 30 apr, dag. (beb. ma) 17.00-19.00

Sabine Lintzen, glasobjecten, Gal. Amarna, Rechtstr 84, t/m 17 apr, di t/m za v.a. 12.00

Hans Truyen, Cole Morgan, Mary Collins, Karl Willard, schilderijen / Toos Manders, sculpturen, Gal. Dorine Eijkman, Rechtstr 96, t/m 8 apr, do t/m zo 13.30-17.00

Damiët Dorenbosch, schilderijen, Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 3 apr, ma t/m vr 8.30-16.00

Films - Speelweek: 16 maart t/m 22 maart

Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b

Trois couleurs: Rouge, dag. 20.00

M, eine Stadt sucht einen Mörder, dag. 20.30

Les Silences du Palais, dag. 22.00

La double Vie de Véronique, do t/m za 23.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1

De Leeuwekoning, za, zo en wo 14.30

Junior, do, zo t/m wo 18.00; za, zo en wo ook 14.30

Disclosure, vr en za 18.00, 21.00

Leon, dag. 18.15, (beb. ma.) 21.15

Star Trek Generations, dag. 18.15, 21.15; za zo en wo ook 14.30

Pulp Fiction, do, zo t/m wo 20.30

Sneak Preview, ma 21.00

MGM-Maastricht, Wilhelminasingel 39

The Paper, dag. 11.15, 13.45, 16.15

Dumb and dumber, dag. 13.15, 16.00, 18.30, 21.30

Terminal Velocity, dag. 13.15, 16.00, 18.45

Just Cause, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30

Legends of the fall, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30

Nell, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30; za, zo en wo alleen 16.00

De Leeuwekoning, za, zo en wo 16.00

The River Wild, dag. 18.45, 21.30

The Shawsbank Redemption, dag. 21.30

Ciné-K, Bernardusstraat 13

Pas très Catholique, dag. 21.00

„Speciale kortingen en aanbiedingen voor studenten?“

Ja hoor, dat zit ook in het Postbank
Studentenpakket. Bel 06-0400.

POSTBANK

(alleen voor studenten)

10 gulden per lens en 8 flessen Lenticon-S GRATIS!

Dat kan alleen bij de LensClub. Stuur uw briefvoorschrift op. Dan ontvangt u voor 30 gulden twee Lenticon 73 zachte lenzen en een starterkit. Vervolgens betaalt u via giroincasso 29,50 per maand. (Of 85,- per kwartaal, 165,- per half jaar of 325,- per jaar). Wilt u toch uw ogen laten meten? Ga dan naar een TOPTIEK zaak. Een meting kost slechts 10 gulden. U kunt daar ook om de 6 weken GRATIS een fles Lenticon-S afluken op vertoon van de LensClub-pas. In totaal 8 flessen. Ook kunt u altijd lenzen (voor reserve, vakantie, of bij verlies, beschadiging etc.) kopen voor slechts 10 gulden per lens! (Max. 24 per jaar). Lenticon 73 zijn de beste zuurstof doorlatende zachte lenzen met een hoogwatergehalte van 73%. U kunt ze gemakkelijk een half jaar dragen. Dag en nacht dragen kan ook, maar dan moet u snel vervangen. Kies daarom voor de meest flexibele vorm van contactlens dragen. Wordt meteen lid van de Lencub. Informatie krijgt u snel als u belt of schrijft naar:

LensClub

Antwoordnr. 60545, 3080 WB Rotterdam
TOPTIEK, Markt 28, Maastricht, tel. 043 - 217085

HOEVE 'DE PEUL'

Ideale plek voor studenten-, afstudeer- en promotiefesten!
Rustieke Limburgse carréhoeve met slaapgelegenheid.

Redelijke huurprijs en bijzonder lage consumptieprijsen!

Een offerte-aanvraag belonen wij met een optiel

Noorbeek, tel. 04457 - 2335 / fax.- 1254

De Spronken-clan exposeert

Elf kunstenaars en één juriste

Van de vijf kinderen die Arthur Spronken en zijn Finse vrouw Varpu (tien jaar geleden overleden) kregen, zijn er vier in de voetsporen van hun ouders getreden. Dat wil zeggen: ze zijn beeldhouwer - zoals vader - of schilder - zoals moeder - geworden. Bovendien hebben zij alle vijf een partner gevonden die ook beeldhouwer, schilder of edelsmid is. Samen met enkele vrienden, die zeer geregeld bij Arthur of de kinderen Spronken over de vloer komen, vormen zij de Spronken-clan, die elf mannen en vrouwen sterk bij galerie Bärwaldt in de Tongersestraat exposeert onder de minder gelukkige titel 'Oor-Spronken-lijk'.

Alleen de oudste van de kinderen, Taru, heeft niet de weg gekozen waarop haar ouders haar voorgingen, al heeft ze die afwijking enigszins gecompenseerd door met een edelsmid te trouwen. Zij is rechten gaan studeren, advocaat geworden en leidt nu de RL-advocatenpraktijk op een paar passen afstand van de galerie waar de rest van de familie schittert. Overigens is haar vader ook binnen de universiteit vertegenwoordigd met de befaamde bronzen koppen van de oud-ministers Veringa en Pais en de Tanspenningen naar zijn ontwerp.

Dat Taru geen kunstenaar is geworden en haar broer en zussen wel, heeft volgens haar niets te maken met bemoeienissen van de ouders met de beroepskeuze van de kinderen: „We moesten alleen naar de middelbare school. Verder zijn we hele-

maal vrij gelaten in onze keuze. Mijn ouders vonden het net zo prachtig dat ik rechten ging studeren als dat de anderen naar de academie gingen. Een van mijn zusjes heeft het daar trouwens maar één dag uitgehouden. Ze had het gevoel dat ze thuis veel meer kon leren.”

Dat vier van de vijf kinderen kozen voor de kunst, lag - dat zal niemand verbazen - helemaal in de lijn van de opvoeding: „We groeiden er vanzelfsprekend mee op. Mijn moeder was de dochter van een kunstverzamelaar uit Vasa, die een schitterende collectie had waar nu een museum voor is gebouwd. Ze heeft mijn vader leren kennen in Italië, toen ze daar allebei studeerden. Alleen mijn vader komt uit een gezin waar kunst totaal vreemd was. Er hoefde bij ons thuis in Kelmond niemand gestimuleerd te worden, we waren altijd bezig met dingen te maken en die elkaar te laten zien. Onbewust werd je natuurlijk wel gestuurd. We kregen bijvoorbeeld nauwelijks zakgeld, maar als ik zei dat ik graag een weefgetouw zou hebben, kwam het er ook. Ik heb er wel eens over gedacht ook die richting uit te gaan, maar heb uiteindelijk toch voor rechten gekozen. Daar heb ik nooit spijt van gehad.”

De banden tussen de kinderen onderling en die tussen de kinderen en hun vader zijn zeer hecht gebleven. Niet alleen komen ze nog altijd vaak bijeen om elkaars werk te bekijken, maar ook in het werk zelf zijn duidelijke familietrekken te bespeuren, zonder dat overigens de indruk ontstaat dat een van de clanleden probeert te teren op de roem van Arthur. Zo heeft het werk van Caius zowel iets van zijn moeders als van zijn vaders werk: bronzen beelden die vervolgens worden beschilderd en soms meer op bronzen schilderijen lijken. De schilderijen van Siiri en Kore vertonen een duidelijke verwantschap met die van hun moeder. De minuscule gouden beeldjes van Arja lijken alleen uit de verte op de

koppen van Arthur, die evenals zijn paarden klassiek-Romeinse trekken blijven vertonen.

Binnen de groep neemt de edelsmeedkunst een belangrijke plaats in. In een vloeiende lijn gaan de beelden van Arthur via de ijzeren plastieken van Lo van der Linden en de objecten van Marietje Mazel over naar het andere uiterste, de sieraden - bijna te mooi om te dragen - van Jan Jacobs en de gestileerde gebruiksvoorwer-

pen - te mooi om te gebruiken - van Cecile Moolhuysen.

Jacques Herraets

De expositie in galerie Bärwaldt (Tongersestraat 11, naast café de Awwwe Klok) is tot 9 april dagelijks te bezichtigen van 14.00 tot 20.00 uur.

Taru Spronken naast een beeld van haar broer Caius (foto Nelis Tutkey)

Alles is Drama brengt absurdistisch gebabbel

Vertwijfeld krabt de toeschouwer zich na afloop op het hoofd. Waar ging het nou eigenlijk helemaal over? Het was lachen, maar er zijn toch ook wat doden gevallen. En er is vooral veel geruzied, geschreeuwd en gesneerd: „Dat wandelt hier naar binnen als een Mona-toetje en richt alleen maar chaos aan!”

Verwarring en chaos zijn troef in de komedie *Dolly, of avocado's bij de lunch*, die vanaf vandaag door studententoneelvereniging Alles is Drama op planken wordt gebracht. De eerste pennevrucht van de roemruchte schrijver-regisseur-acteur Gerardjan Rijnders wordt gekenmerkt door vanalles, behalve door een makkelijk te ontdekken verhaallijn. Op het eerste gezicht wordt er alleen maar ontzettend veel geouwehoerd en weinig ondernomen: Arnold, een jonge schrijver, loopt op een dag bij zijn alcoholische moeder binnen. Hij komt afscheid nemen en *en-passant* even 5000 dollar lenen. Het arme jong zit nog geen dertig seconden op de bank of er is al ruzie in de tent. Als Arnolds labiele verloofde Dolly ook nog eens komt binnenvallen, is de stemming helemaal compleet. Met de fles Campari in de hand, strooit de moeder de verwijten in het rond en er wordt verhit gediscussieerd over de

meest stompzinige dingen: of een grammofoonplaat wel twee keer achter elkaar gedraaid mag worden in verband met de statische elektriciteit, camera's waarvan de flits het niet doet, platvoeten en de telefoon. Het onverwachte verschijnen van de

vader van Dolly brengt in die situatie geen verandering. De neurotische Arnold vertelt over zijn op stapel staande roman *Dolly, of avocado's bij de lunch*, waarin de hoofdpersoon worstelt met het probleem dat ze het woord 'monstermagazijn' niet

Alles is onzin bij het Maastrichts Studententoneelgezelschap Alles is Drama (foto Nelis Tutkey)

meer uit haar hoofd krijgt en de vader vertelt gewichtig over zijn dromen, die hij uit een tijdschrift gejat blijkt te hebben. Het levert veel komische momenten op tijdens de voorstelling, maar het is allemaal onzin van de bovenste plank. Voor Alles is Drama-regisseur Jeroen Windhuis was dat een van de redenen om te kiezen voor het stuk van Rijnders: „Al dat absurde gepraat en geruzie dat nergens over lijkt te gaan zadelt zowel de acteurs als de mensen in de zaal op met een gevoel van „Wat is dit???” Tegelijkertijd is het stuk doorspekt met een heleboel Freudiaanse psychologie.” Windhuis heeft ervoor gekozen om de personages niet teveel te analyseren. Maar dat blijkt effectief genoeg om diepgang in het stuk te brengen: Achter de façade van absurdistisch gebabbel voelt de toeschouwer iets broeien. Wat er echt aan de hand is blijft tot aan het einde, en zelfs nog daarna, onderhoudend giswerk. Het spreekwoordelijke kwartje blijft ergens steken of, zoals de moeder het zo treffend weet te zeggen: „flarden in mijn brein, rondobberend in golven Campari.”

Judith Kuijk

'Dolly, of avocado's bij de lunch' door Alles is Drama.
15 t/m 18 maart, Kumulustheater, Herbenusstraat 89, 20.00 uur,
f7,50. Reserveren: 043-251951

Sprookje

Er was eens een vetklepje. Vetklepje pieste parfum. Parfum met tonen van muskus. Dat pieste Vetklepje pas sinds het nuttigen van een maaltijd. Nog niet eens zo lang geleden. Een maaltijd met Kazachstaanse knoflook. En stukjes spek. Want Vetklepje was dol op spek. En andere vetigheid.

De ochtend die volgde op de maaltijd brak al vreemd aan. Niet de Breakfastclub wekte Vetklepje, maar een vluchtje vlinders. Dagpauwogen, of nachtpauwogen, die walsten op de tinkelende tonen van een kamerorkestje. Een klein kamerorkestje, dat kon Vetklepje met de ogen dicht al horen. En ja hoor: twaalf witte muizen op strijkinstrumenten en een kakkerlak op een minuscuul spinet.

Vetklepje dacht nog "Wie dit schrijft heeft een goeie LSD-trip," maar de ochtendplas verspreidde de olfactorische realiteit. Vetklepje pieste parfum! Met tonen van muskus.

En misschien Lelietjes-Der-Dalen. Maar daar kon je nooit zeker van zijn.

Vetklepje besloot verder niet stil te staan bij deze omstandigheden, maar rap naar de burelen af te reizen.

Om negen uur kwam de eerste gast Vetklepjes kantoor binnenzwemmen. 'Wat ruikt het hier eigenaardig!' sprak ze. 'Ysatis? Dune?'

Vetklepje sperde de ogen in verwonderde onschuld open en sprak 'Tonen van muskus. En misschien Lelietjes-der-Dalen. Pies ik. Mogelijk ook sandelhout. Of mirre. Pies ik.'

'Tssss,' vond de gast.

Maar spoedig bespeurden ook Vetklepjes collega's de tonen van muskus (E-klein). Ze troonden Vetklepje mee naar het laboratorium verderop in de gang.

'Pies!' riepen ze, 'in die erlenmeyer!'

'Gaaf niet,' mompelde de verbouwde Vetklepje.

'Dan gaan die tonen van lavendel en saffraan eerst maar in de nachtspiegel!' juichten de collega's, die ook al aan de telefoon hingen met de piesoloog van twee vakgroepen verderop.

'Opensnijden' had die al telecommunicerend gesproken, en op het moment dat Vetklepje het goudgele reukvocht de vrije loop liet stormde hij binnen: 'Pies jij parfum? Dat is een zaak van de wetesjap!'

'Nou,...' probeerde Vetklepje die moeilijk tegelijk piesen en logisch denken kon (waardoor briljante invallen meestentijds op het toilet door Vetklepjes brein spiesten; een halpen in het WC-papier-kokertje bracht uitkomst).

'Mee!' barste de piesoloog. En vóór Vetklepje het wist werden er draden, buisjes en apparaatjes in de diverse lichaamsopeningen gepropt. 'Oooh!' riepen de piesologen-in-opleiding, 'heerlijk!' de piesologen-niet-in-opleiding, en 'Auw!' riep Vetklepje.

'Niks Auw!' Dit was immers een zaak van de Wetesjap. Lekker ruiken is tot daar aan toe, maar onverklaarbaar lekker ruiken is onaanvaardbaar.

Op het moment dat de hoofdpiesthesoloog al aan octrooien, patenten, contracten en brede stromen goud ging denken zei Vetklepje aarzelend 'Sorry...' maar het was al te laat. Vetklepje pieste parfum, maar ruifte ruige rotting.

'Gifgas...' zuchtte nog een analiste. 'Wetesjapswraak,' dacht Vetklepje, en boorde opnieuw het orkestje. Ze speelden Tsjaikovski's Ouverture 1812, er met de kanonnen mee plofte Vetklepje naar huis.

Eva

„Dáár zijn we weer!!”

"Weet u wat het is mevrouw, het wordt allemaal wat minder. Mijn gouden handdruk gaat niet door en met de reorganisatie zeggen ze tegen mij: 'Fred, je hebt je leeftijd, je moet sociaal denken.' Dus nu ga ik vervroegd in de vut. Dan koop je wat minder makkelijk een schilderijtje."

BERICHT UIT MAASTRICHT

Met al haar pracht en praal is in het MECC de European Fine Art Fair begonnen. Als het beton bedekt is door zacht tapijt, de schilderijen en objecten hun plaats hebben gekregen en de klassieke muziek zachtjes door de speakers klinkt, betreden de eerste mensen deze luthof. In de stand van een Londense kunsthandelaar sta ik paraat om tekeningen en schilderijen te verkopen. Tijdens de *private preview* heeft men echter slechts beperkte belangstelling voor kunst. Uitgedost, soms toegetakeld, flaneren ze door de gangen, en wuivend in alle richtingen lopen ze hun glas champagne achterna om op overtuigende wijze blij te geven van hun aanwezigheid. Overal Chanel, oudere mannen met jonge vrouwen en veel blasé. Het bier kost 4,50.

Op het moment dat warme gerechten geserveerd worden in het centrum van de beurs drommen de 'nieuwe rijken' zich rondom de dampende bakken met eten. De enorme rijvorming stremt voor enige tijd de doorgang naar ons deel van de beurs. Aan het buffettafeltje voor onze stand hangen twee mannen lichtelijk luste- en laveloos brallend; ze bieden tegen elkaar op met hun persoonlijke prestaties uit wederzijdse jaarverslagen.

Tussen de menigte door zie ik hem al naderen, het kleine mannetje uit Rotterdam, met die enorme zwarte bril en het vlassig haar in een vette scheiding geplakt. Vorig jaar heeft hij een serie etsen van katten gekocht. "Ja mevrouw, dáár ben ik weer. Maar ik kan dit jaar niets kopen, hoor!" Het zweet parelt vanaf zijn bovenlip en de twee plastic tassen met folders en ander papiermateriaal zet hij op de grond neer. "Ik heb wel nog iets voor u meegebracht, mevrouw." En uit een van zijn tasjes duikt hij een doosje op, ingepakt, met een geel strikje erop. Net als vorig jaar: een stukje zeep 'Lady's own'. Een echtpaar nadert de stand en breedlachend stappen ze op me af. Een onprettig vaag gevoel van herkenning bekruipt me en ik besef dat ik nog enkele seconden heb om te achterhalen wie ze zijn. De dame drukt mijn hand "Bedankt voor de uitnodiging!" Hebbes! en ik zeg: "heeft u nog een mooie plek gevonden voor uw *Vuillard*?" Narrow escape.

Met opgewekte tred nadert het echtpaar uit Den Haag, dat vorig jaar een tekening van Eugene van Miegheem kocht. "Joehoe! Hallo! Jahaa, gaat goed hoor....voor mijn zestigste verjaardag heb ik een schilderij van Schröder gekregen, een cadeau van hemzelf. Fred vertelt dat hij het zonder gouden handdruk moet doen en een vervroegd pensioen betekent dan inleveren. Desalniettemin valt hun oog al snel op een schets van Van Miegheem die een kokette dame afbeeldt en terwijl hij de stand uitloopt fluistert Fred: "ik heb al een afspraakje met meneer Rupert, hoor." Mijn baas, Rupert, plakt een half rood bolletje op het werk. Gereserveerd. Dit zal dan ook de eindscore van de eerste avond zijn. Zaterdagochtend. Goed publiek vandaag? Het merendeel van de

bezoekers sleept echter een grote plastic zak achter zich aan, en met de grootte van de zak neemt de kans op kopen af. Dit zijn namelijk de 'collectors': zonder de schilderijen of ons een blik waardig te keuren schuiven ze folders, postkaarten en catalogi hun zakken in. Het lijkt betrekkelijk rustig op de beurs, maar tijdens een wandeling over de beurs blijkt dat de stand van Loek Brons vol staat. Willen Nederlanders dan alleen decoratieve, surrealistische kitsch? De werken in de moderne sectie van Picasso, Matisse, Klee, Dubuffet of Warhol hebben veel bekijks. Mijn baas, gespecialiseerd in tekeningen is verontwaardigd: "Nederlanders willen kleur, afbeeldingen van vrouwen. Het zwart-wit van een tekening of houtskool is blijkbaar te moeilijk". En de serie koninginnenportretten van Warhol aan de overkant vliegt als warme broodjes over de eikehouten tafel!

Nadat we vorig jaar de voorkeur voor vrouwelijk naakt hebben vastgesteld, heeft meneer Rupert een aantal naakten bij zich. Probleem is nu dat de Engelse werken van Wood en Dobson duidelijk de tekeningen van een beeldhouwer zijn, krachtig, volumineus, met sterk geaccentueerde spieren en daar houden Nederlanders ook niet zo van. Het moet elegant en vrouwelijk zijn. Bij de schetsen van Van Miegheem staat een man die duidelijk geïnteresseerd is. "Ik hou ze al een tijdje in de gaten, die Van Miegheems, en ik zie ze op de veilingen steeds meer opbrengen." Als we langs de schilderijen lopen wijst hij op een naakt van Edward le Bas. "Kun je je voorstellen dat dit begin deze eeuw uit exposities werd verwijderd? Manets *De jeuner sur l'herbe* was al revolutionair omdat een naakte vrouw tussen geklede mannen zat, maar dat naakt was blank als porselein. Maar dit", en hij wijst op de afbeelding van het meisje wier lichaam van oranje naar warm-rood kleurt, "dit is vléés. Niks sereniteit, maar lust." Ik kijk nogmaals naar 'la belle Anglaise'. Haar blik afgewend, met haar arm verlegen en onbeholpen haar schaamstreek bedekkend, haar opstaande tepels. Dit lijkt alleen te duiden op licht aangeraakte onschuld.

Het echtpaar dat komt aanlopen kennen we nog van vorig jaar. De vrouw is allervriendelijkst, haar man moet een gewichtige houding aannemen om het overgewicht aan de voorkant te verdelen. Meneer Rupert vraagt of we hen een schetsboekje hebben toegestuurd en terwijl de man langzaam zijn mond opent roept zijn vrouw "Oh Yes I think, uh, you mean that uh...". Haar vadsige echtgenoot spreekt haar vermanend toe en zegt denigrerend: "nee, Lydia, je luistert niet goed. Je hebt niet begrepen wat meneer vroeg. Je móet beter luisteren" en zich tot meneer Rupert wendend: "I'm sorry, she didn't understand what you've said." Op weg naar een vriend die werkt in een andere stand komt Goosen me tegemoet. Goosen is een ouwe bekende die op de beurs berucht is vanwege zijn obsessie met alles wat Brits is, en het Engelse koningshuis in het bijzonder. Op verzoek is hij bereid een exacte weergave te geven van de trouwrede van prince Charles en princess Diana. De aartsbisschop van Canterbury las deze voor in de Westminster Abbey en Goosen citeert langzaam en plechtig: "There are fairy-tales...."

Ondertussen hebben we twee werken van een rode stip voorzien. Met voetjes als die van de kleine zeemeermin verlaten we het Hof van Eden.

Marcia Luyten

Zij slaagden wel op de TEFAF. Voor de meeste bezoekers van de preview was het echter wel kijken, vooral naar elkaar, maar niks kopen. (foto Nelis Tutkey)